

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

9. ČÍSLO / XVI. ROČNÍK

9 Kč (12Sk)

2. BŘEZNA 2008

Z obsahu:

**Kdo doufá,
obdrží nový život**

Z encykliky Benedikta XVI.

Spe salvi

- strana 2 -

**Sestra Giuseppina Nicoli
(1863 - 1924)**

- strana 4 -

Poslové naděje

O důležitém úkolu světců

- strana 6 -

Naděje a optimismus

O důležitém rozlišování

- strana 7 -

**Proti špatně chápanému
„klerikalismu“**

Vliv Církve mizí, kam se
jen podíváme. Je proti
tomu možno něco udělat?

- strana 8 -

Kardinál Ratzinger

o „staré mši“

- strana 9 -

**Smrt: pilná, humánní
a svědomitá**

Stefan Rehder

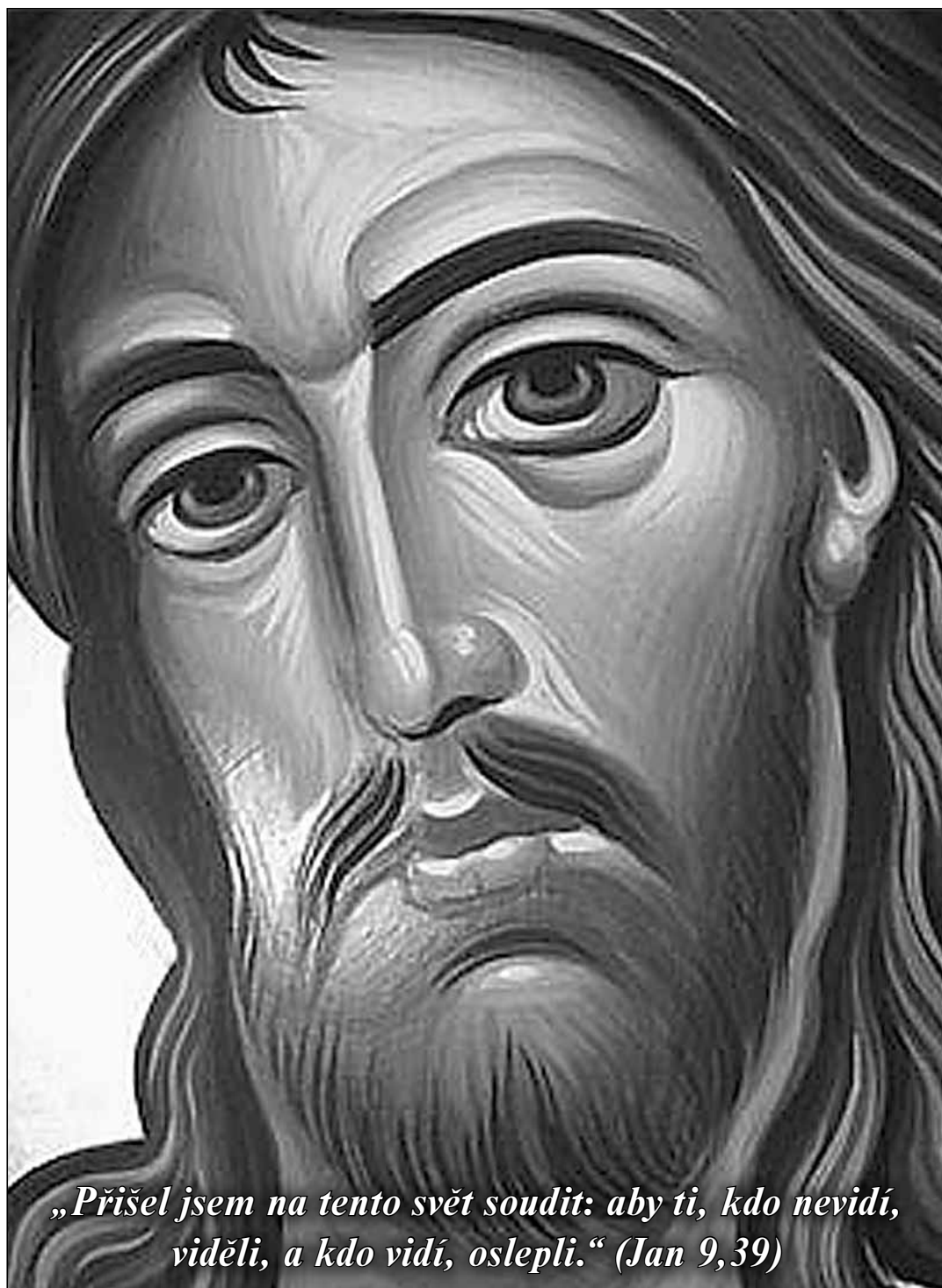
- strana 10 -

**Obdrží Církev páté
mariánské dogma?**

- strana 11 -

**Zpověď - dar Boží milo-
srdné lásky**

- strana 12 -

*„Přišel jsem na tento svět soudit: aby ti, kdo nevidí,
viděli, a kdo vidí, oslepli.“ (Jan 9,39)*

Kdo doufá, obdrží nový život

Z encykliky Benedikta XVI. *Spe salvi*

Jak velice obdarování spolehlivou nadějí určovalo vědomí prvních křesťanů, ukazuje se také tam, kde dochází ke srovnání křesťanské existence s životem před přijetím víry nebo se situací příslušníků jiných náboženství. Pavel připomíná Efezanům, jak byli před svým setkáním s Kristem „ve světě bez naděje a bez Boha“ (Ef 2,12).

On přirozeně ví, že měli své bohy a měli náboženství, ale jejich bohové byli velice sporní a z jejich rozporuplných mýtů nevycházela žádná naděje. Navzdory „bohům“ byli „bez Boha“, a tedy v temném světě před temnou budoucností. (...)

Ve stejném smyslu říká Soluňským: Nesmíte být smutní „jako druzí, kteří nemají naději“ (1 Sol 4,13). I zde se ukazuje jako rozlišující znamení křesťanů, že mají budoucnost. Nikoliv v tom smyslu, jako by jednotlivci věděli, co je bezprostředně čeká; vědí však jako celek, že jejich život nesměruje do prázdnoty. Přítomnost je možno prožívat teprve tehdy, když je budoucnost jistá jako pozitivní realita.

Víra je víc než informace

Tak můžeme nyní říct: křesťanství bylo nejen „dobrou zprávou“ – sdělením dosud neznámých obsahů. V naší mluvě bychom řekli: křesťanské poselství není pouze „informativní“, ale „performativní“ – to znamená, že Evangelium není pouze sdělením o tom, co je třeba vědět; je sdělením, které mění skutečnosti i život. Temná brána času, budoucnosti, se rozletěla dokořán. Kdo má naději, žije jinak; je mu darován nový život.

(...) Musíme se nyní zcela jednoznačně ptát: Je křesťanská víra také pro nás dnes nadějí, která mění a nese náš život? Je to pro nás „performativní“ zvěst, která

nově uspořádala náš život, nebo je to pouze „informace“, kterou jsme mezitím dali stranou a kterou, jak se zdá, zahlušily novější informace?

Život věčný

Při hledání odpovědi chtěl bych vyjít z klasického dialogu, kterým se otevírá obřad přijetí novokřtěnce do společenství věřících a znovuzrození v Kristu. Kněz se ptá nejdříve rodičů na zvolené jméno dítěte a pak se

dále ptá: Co žádáš od Církve? Odpověď: Víru. A co ti dá víra? Život věčný.

Tímto dialogem žádali rodiče pro dítě přístup k víře, ke společenství s věřícími, protože ve víře viděli klíč k „věčnému životu“.

A skutečně, i dnes jde o to též jako kdysi při křtu, když se člověk stával křesťanem: šlo nikoliv o nějaký socializační akt vstupu do společenství, nikoliv o pouhé přijetí do Církve, ný-

Editorial

Líčení příběhu o uzdravení slepého od narození je dalším příkladem precizního Janova svědectví o obdivuhodných skutcích, které konal Ježíš, i o významných okolnostech, které je provázely.

Ježíšovy zázraky, které se děly na galilejském a judském venkově, vstoupily přímo do Jeruzaléma. Nebyly jen projevem Ježíšovy slitovnosti nad trpícími a strádajícími, ale také svědectvím, že se naplnily dny a nastal proroky předpovězený čas spásy: „Otevírají se oči slepým, uši hluchým a kulhaví poskakují jako jelen.“ Když se Janovi učedníci přišli zeptat Ježíše na jeho totožnost, poukázal právě na tato slova proroka Izaiáše. Jelikož se tato znamení začala objevovat nikoliv ojedinele, ale docela nápadně, mělo by to být pro každého pravověrného Izraelitu znamením, že nastal čas spásy a čas obrácení.

Takový závěr však přední židé nebyli schopni ani ochotni z událostí kolem sebe vyvodit. Místo aby pečlivě zkoumali, zda to opravdu nepřišel Mesiáš, vyvíjeli všemožné úsilí, aby nikoho ani nenapadlo pokládat Ježíše za Božího vyslance.

Omilostněný slepý mládenec se ještě ani nestačil vynadivit všemu tomu, co poprvé spatřil na vlastní oči, a už se musel zodpovídat, jako by se provinil tím, že už může vidět světlo světa jako všichni ostatní lidé. Vyšetřování, které se dalo do pohybu kolem uzdraveného, by spíše odpovídalo situaci, že tomu dosavadnímu žebrákově někdo vážně ublížil na zdraví, a nikoliv že se mu dostalo velkého dobrodiní a stal se normálním, práce schopným člověkem. Bohužel vše nasvědčuje, že předáci svými pomluvami a výhrůžkami dokázali navodit kolem sebe takovou atmosféru strachu a podezírání, že to brání některým lidem v normálním uvažování.

Charta lidských práv

Problém scestného uvažování a jednání židovských předáků je v tom, že vycházejí ze zcela chybné apriorní premisy: Ať si Ježíš dělá sebevětší zázraky, podle jejich soudu nemůže být Mesiášem. Takového Mesiáše v žádném případě nechtějí. A tato jejich averze je již velice vyhocená. Před

Pokračování na str. 13

brž rodiče očekávali pro svého křtěnce něco více: aby mu víra, ke které patří mystické tělo Církve a její svátosti, darovala život – život věčný. Víra je podstatou naděje.

Ale zde vyvstává otázka: Chceme my vůbec – žít věčně? Mnoho lidí dnes asi nechce víru proto, že jim věčný život nestojí za úsilí a námahu. Vůbec nechtějí věčný život, nýbrž jen nynější život, a proto jim víra v život věčný připadá spíše jako překážka. Žít věčně – bez konce – stále dál a dál jim připadá spíše jako zavržení než jako dar. Jistě, smrt by chtěl každý odsunout co nejdále. Ale žít bez přestání a bez konce, to může být jedině nudné a nakonec nesnesitelné. (...)

Paradox lidského postoje

Je pravda, že odstranění smrti nebo její prakticky neomezené odsouvání staví zemi a člověka do nemožného stavu a neprokázalo by se tím jednotlivci žádné dobrodiní. Zřejmě je zde rozpor v našem postoji, který svědčí o rozpornosti samotné naší existence. Na jedné straně nechceme umřít, i druzí, kteří jsou nám nakloněni, nechtějí, abychom zemřeli. Ale na druhé stranu bychom zase nechtěli dále bez konce existovat. Země pro to není stvořena. Tak co vlastně chceme?

Paradoxní charakter našeho vlastního postoje vyvolává hlubší otázku: Co je to vlastně „život“? A co znamená vlastně „věčnost“? Jsou okamžiky, ve kterých náhle pocítíme: Ano, to by byl – pravý život. Tak by to mělo být. (...)

Chtěli bychom tak nějak samotný život, to nejvlastnější, čeho se pak ani smrt nedotkne; ale současně nevíme, k čemu nás to vede. Nemůžeme ustát v tom, jak o to usilujeme, ale přece víme, že všechno to, co prožíváme nebo co můžeme uskutečnit, není to, po čem toužíme.

Pokračování na str. 12

Nevyléčitelná slepota

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*To je divné, vy nevíte, odkud je,
a otevřel mi oči!*

Zařad' se do Ježíšova doprovodu. Být s Ježíšem znamená mít podíl na světle, které přináší světu. Je stále mnoho těch, které zahalila temnota, a tak zůstávají nevidomí. Pros Pána, ať otevře tvé oči, abys dobře vnímal, co se bude dít. Přesvědčíš se, že vrátit zrak tomu, koho zaslepila pýcha, je obtížnější než uzdravit slepého od narození.

Jeden takový postižený tu už léta sedává u cesty a žebrá. Lidé jej tady znají, chodí kolem něho, tu a tam mu něco dají, ale nikdo mu doopravdy nepomůže. Myslí si o něm, že jeho slepota

je trest za hříchy. Z Ježíšových slov poznáš, jak nespravedlivé jsou takové soudy. Myslíme při nich spíše na sebe, jako by neštěstí toho druhého znamenalo, že my jsme spravedliví. Ale jeho slepota není následek hříchu, nýbrž příležitost, aby se projevila Boží moc a sláva.

Tento slepec neprosí o uzdravení. Ani neví, že by mohl prosit. Nezná svého dobrodince a sotva tuší, co se s ním vlastně děje. Neznámý mu potřel oči blátem a poslal k rybníku, aby se umyl. Jediné, co může udělat, je poslechnout a jít. Ten úkon poslušnosti mu přináší překvapující dar. Najednou vidí všechno to, o čem dosud jen slyšel, anebo co poznával jen nedokonale. Nečekaně zakouší, co je poznání světla a ve světle. *Umyl se, a vidí.* To mění zásadně nejen jeho další život, ale i pohled na všechno, co dosud prožíval.

Představ si, že by z rezignace nebo pohodlnosti odmítl zajít k rybníku, a propásł tak svou jedinečnou příležitost. Nechej si od něho vyprávět o tomto zážitku. Možná, že přitom poznáš, co se zdráháš udělat, abys také mohl spatřit sebe i svět v novém nečekaném světle.

Ale zázračná proměna, která potkala tohoto mládence, se netýká jen jeho. Ti, kteří s ním cítili, mají nyní radost z jeho uzdravení. A jsou tu jiní, kterým se zdá divné, že už by neměli vidat u cesty slepého žebráka a že by už neměli názorný příklad, jak byl potrestán za něčí hříchy. Najdou se však i podlézaví donašeči, kteří by si chtěli po-

lepšit, a jdou škodolibě oznámit, že byl porušen předpis. Ten, jemuž se dostalo té milosti, že vidí, upadl v nemilost u těch, kteří zůstávají vnitřně slepi.

Místo aby rozeznávali Boží znamení, usnesli se tito sebevědomí soudcové, že se má ve jménu zákona potlačit všechno, co se neshoduje s jejich představami, co překračuje jejich horizonty. Jejich moudrost je dohnala k přesvědčení, že Dobrodinec - Ježíš je vlastně člověk hříšný. A teď tu stojí před nimi živý důkaz jeho božské moci a Boží slitovnosti a usvědčuje je ze zaslepenosti nejen svým zázračným uzdravením, ale i svou prostou, ale nadmíru přesvědčivou logikou. Zcela oprávněně žasne nad tím, jak tito vzdělanci mohou nevědět to, co by mělo být jasné každému: *Kdyby ten člověk nebyl od Boha, nemohl by učinit nic.* Ale pro toto moudré není logika nějakého žebráka nijak průkazná. Jak si může dovolit poučovat Mojžíšovy učedníky? A nakonec mají v rukou ještě trumf, který byl odedávna posledním argumentem mocných: *A vyhnali ho ven.*

Po nečekané radosti ze slunečního jasu a pohledu na pestrou a bohatou Boží přírodu je to pro mladého muže jistě šokující zážitek. Snad by jej mohlo povzbudit, když mu povíš, kolik to bude těch, které v budoucnu čeká podobné překvapení. Ale jeho skutečnou útěchou je sám Pán a Spasitel. Ty oči, které před krátkým časem prohlédly, teprve nyní vidí před sebou svého dobrodince. Můžeš si být jist, že každého, kdo o něm vydává tak neohroženě svědectví, Pán sám vyhledá a zjeví se mu.

Poklekni spolu s uzdraveným a vzdávej díky a chválu nebeskému Otc i jeho Synu, který přišel, *aby ti, kdo nevidí, viděli, a ti, kdo vidí, byli slepi.* Pán ti dnes umožnil poznat jedny i druhé. Slepota těch, kteří jsou si příliš jisti svým bystrozrakem, spočívá v tom, že nevidí nic kromě sebe a jenom sami sebe uctívají. Je-li pravda jiná než jejich představa, tím hůř pro ni, i kdyby to byl sám Bůh. K této konfrontaci dojde již velice brzy a potrvá do konce časů.

Věříš-li v Syna člověka, odděl se s rozhodností od takto zaslepených a jdi se umýt v rybníce Siloe, abys byl světlem v Pánu. Ovoce toho světla totiž záleží ve všestranné dobrotě a v životě podle pravdy. Pravda je pokora a pokora je pravda. Bez pokory není nikdo schopný říct *věřím, Pane*, a to ani když uvidí zázrak na vlastní oči.

Bratr Amadeus

Liturgická čtení

1. čtení - 1 Sam 16,1b.6-7.10-13a

Hospodin řekl Samuelovi: „Naplň svůj roh olejem a jdi! Posílám tě k Jesseovi, Betlémanu, protože jsem si vyhlédl krále mezi jeho syny.“ Když (Samuel) přišel a spatřil Eliaba, řekl si: „Jistě tenhle je před Hospodinem jeho pomazaný.“ Hospodin však řekl Samuelovi: „Nevšímej si jeho vzhledu ani vysoké postavy, neboť ho vylučuji. Nedívám se totiž jako člověk; člověk soudí podle zdání, Hospodin vidí do srdce.“ Jesse předvedl před Samuela sedm svých synů, ale Samuel řekl: „Mezi nimi Hospodin nevyvolil nikoho.“ A zeptal se: „Jsou to již všichni chlapci?“ Jesse odpověděl: „Ještě je nejmladší, ten pase stáda.“ Samuel tedy řekl Jesseovi: „Pošli pro něho, neboť nesedneme k jídlu, dokud sem nepřijde.“ Poslal tedy a uvedl ho: byl plavovlasý, s krásným očima a milého vzhledu. Tu řekl Hospodin: „Nuže, pomaz ho; to je on.“ Samuel vzal roh s olejem a pomazal ho uprostřed jeho bratrů. Od toho dne i nadále působil s Davidem Hospodinův duch.

2. čtení - Ef 5,8-14

Bratři! Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla. Ovoce toho světla totiž záleží ve všestranné dobrotě, spravedlnosti a v životě podle pravdy. Zkoumejte, co se líbí Pánu, a nemějte žádnou účast v těch neplodných skutcích tmy; spíše je veřejně odsuzujte. Vždyť člověku je hanba už jen o tom mluvit, co ti lidé potají páchají. Všechno, co se odsoudí, ukáže se v pravém světle. Všecko totiž, na co se vrhne světlo, je potom zřejmé. Proto se říká (v Písmě): *Probuď se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvíti.*

Evangelium - Jan 9,1-14

Ježíš uviděl cestou člověka, který byl od narození slepý. Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistře, kdo zhřešil: on sám, nebo jeho rodiče, že se narodil slepý?“ Ježíš odpověděl: „Nezhřešil ani on, ani jeho rodiče, ale mají se na něm zjevit Boží skutky. Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. Pokud jsem na světě, jsem světlo světa.“ Po těch slovech plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel mu tím blátem oči a řekl mu: „Jdi se umýt v rybníku Siloe“ - to slovo znamená „Poslaný“. Šel tam tedy, umyl se, a když se vrátil, viděl. Sousedé a ti, kteří ho dříve vidali žebrat, se ptali: „Není to ten, který tu sedával a žebral?“

Pokračování na str. 5

Sestra Giuseppina přišla do Cagliari 1. ledna 1885. Bylo jí pouhých 21 let. Opustila všechno, aby šla za hlasem, který ji volal, aby se zcela zasvětila Bohu a sloužila mu v chudých. Narodila se v Casatismě nedaleko Pavie 18. listopadu 1863 v buržoazní rodině. Její otec byl smírčím soudcem. Matka byla dcerou advokáta. Jako pátá z deseti dětí těšila se lásce všech. Její osobní sladkost byla její přirozený dar. Říkali jí „kostka másla“.

Základní školu navštěvovala u sester augustiniánek ve Vogheře. V Pavii získala „summa cum laude“ diplom učitelky. Chtěla se věnovat výchově chudých dětí, a to v období, kdy procento analfabetismu bylo velmi vysoké.

Prošla však také školou bolesti. Zažila smrt několika svých sourozenců a naučila se prožívat pocit křehkosti všech lidských věcí. Pod duchovním vedením kněze Jakuba Prinettiho, který byl velkým apoštolem bliženské lásky ve Vogheře, vydala se na cestu za duchovní dokonalostí. Její duchovní vůdce jí doporučil, aby vstoupila k Sestrám lásky.

O přijetí požádala v Turíně v Institutu Alfieri Carrù v říjnu 1883. Pak vstoupila do semináře Dcer lásky u svatého Salvarla v Turíně. Koncem prosince toho roku byla poslána na Sardinii. Po třech dnech plavby dorazila do Cagliari. Bylo to 1. ledna 1885. O čtyřicet let později 1. ledna 1925 doprovázel obrovský zástup její rakev na hřbitov v Bonariu. Bylo to po čtyřiceti letech její neúnavné služby chudým na Sardinii.

Onoho 1. ledna 1885 stanula před fortanou Ústavu Boží Prozřetelnosti v Cagliari. Byla to instituce, kterou založil v předchozím století turínský jezuita Giovanni Battista Vassallo. Ta měla za úkol vzdělávat chudé dívky. Sestra Nicoli se s nadšením zapojila do tohoto prostředí, které bylo pro ni patnáct let místem vychovatelské praxe. Její zrak však

nesetrval jen u toho, co se dělo za zdmi tohoto institutu.

Začala rozšiřovat svou aktivitu na celé město. I když měla chatrné zdraví – v třiceti letech zažila první chrlení krve, počátek plicní tuberkulózy –, nijak se nešetřila. V roce 1886 propukla ve městě cholera. Spolu s ostatními sestrami ústavu pomáhala chudým rodinám ve městě a nabídl se k službě ve veřejných vývařovnách, které zřídily místní úřady. Zde se setkala s opuštěnými chlapci, ponechanými sobě samým na ulicích staré části města zvané Zámek. Shromáždila je u Azylu Umberta I., založila zde nedělní školu katechismu a organizovala něco, co bychom mohli nazvat socializační kurzy.

Tuto její horlivou činnost přerušilo v roce 1899 jmenování sestrou v sirotčinci v Sassari. Neměla ještě 36 let. Zde propukla naplno její ženská duchovní a apoštolská vitalita. Dala velký impulz k aktivitě Dcer Panny Marie a Žen lásky, které spo-

jila a vedla jen k službě chudým, otevřela nedělní školu katechismu, kde se shromažďovalo každý týden na 800 dětí, a především založila Školu náboženství pro mládež ze středních a vysokých škol, aby z nich vychovala dobré učitelky víry.

Jejím výborným spojencem byl Pater Manzella, který se dobrovolně angažoval v duchovní podpoře tohoto sirotčince. Uvedl také sestry do věznice, aby zde duchovně podporovaly vězně. Postaral se o zvýšení úrovně vzdělávání na institutu, aby tak pomohl bojovat proti zednářským idejím v Sassari, které se snažily znemožnit působení katolíků ve městě.

Velkým překvapením bylo, když sestra Giuseppina byla jmenována provinciální ekonomkou kongregace. Odjela poslušně do Turína, nikoliv však bez vnitřního utrpení. Když za rok a půl zemřela představená semináře, byla vybrána na její místo. Věnovala se plně formaci mladých dívek, které se připravova-

ly na vstup k Sestrám lásky. Z té doby se zachovaly její poznámky k duchovnímu životu, podle kterých vyučovala své chovanky. Zastávala tento úřad po dobu devíti měsíců, než těžce onemocněla. Lékaři doporučili, aby se vrátila na Sardinii. Tam by se její nemocné plíce opět mohly zotavit.

A skutečně, po návratu do Sassari nabyla opět fyzických sil, ale začala vnitřní kalvárie. Na základě špatných informací rozhodlo vedení kongregace o jejím opětovném přeložení. Přijala mlčky toto ponížení: bylo jí řečeno, že je neschopná vést sirotčince. Pokorně opakovala: „Dobře ti tak, Giuseppino, nauč se být pokorná!“

Prozřetelnost to zařídila tak, že 7. srpna 1914 nastoupila poslední etapu svého života v Azylu della Marina v Cagliari. Tato čtvrť, nacházející se v bezprostřední blízkosti přístavu, byla centrem největšího městského rozvoje, ale také velké koncentrace chudých rodin, které se živily ne vždy legálním způsobem. Děti této chudiny neměly právo na vzdělání. Nedostatek výchovy podporoval rozvoj deviantního chování. K dovršení všeho zlého propukla první světová válka.

A právě v tomto období nedopřávala péče o chudé Nicole oddechu. Tváří v tvář materiální bídě objevovala ještě hlubší tajné rány: mravní a duchovní. Vyšla vstříc potřebě formace mladých, které spojila ve škole náboženství otevřené v Azylu. Zajímala se o mladé, kteří pracovali v četných tabákových manufakturách, a založila pro ně dílo „Duchovní ústraní“. Zajímala se také o dívky, které přicházely z venkova, aby pracovaly jako služky v bohatých rodinách. Učila je katechismu a dávala jim lekce čtení a psaní. Sdružila je do organizace, kterou pojme-

Sestra Giuseppina Nicoli

novala podle svaté Zity. Biskup ji jmenoval duchovní animátorkou v Doroteu, sdružení zasvěceného života žen ve světě. Spojila je se Sdružením katolických žen v Cagliari a vedla je k prokazování služeb lásky. Založila také první sdružení Katolické akce žen a Kroužek svaté Terezie ve farnosti svatého Augustina. Z dívek, které jí pomáhaly, vybrala nejpodnikavější a sdružila je ve společenství „Dívky lásky“, které navštěvovaly chudé v jejich domovech. Spolu s nimi se věnovala péči o četné nemocné děti postižené skrofulózou, rachitidou a trachomem a otevřela pro ně Kolonii Marina al Poeto.

Nejvíce se však proslavila sestra Nicoli svou starostlivostí o „il picciocus de corbi“ (chlapec s koši). Ti byli ve městě velice známí pro svůj zvláštní pracovní nástroj – plochý koš. Tito chlapi jí působili největší starosti. Houfy těchto bosých, špatně oděných a podvyživených chlapců se zdržovali v blízkosti městského tržiště, které sousedilo s Azylem della Marina. Vydělávali si tím, že nosili zavazadla a nákupy, které ženy prováděly na trhu. Často bušili na bránu Azylu, aby si vyprosili něco k jídlu. Někdy také z hladu něco ukradli. Městská správa nenacházela způsob, jak se na náměstích a tržištích zbavit těchto zlodějíčků. Měla v plánu, že je pochyta a přinutí nosit na krku řetězky. Zdálo se, že to bude účinné, ale nerespektovalo to důstojnost a smutný osud těchto opuštěných.

Sestra Nicoli společně s mladými sestrami z Azylu se ve volných chvílích s něžností matky přibližovala k těmto chlapcům. Podarilo se jí získat je. Dokázala odpovědět na jejich nevyslovené hluboké vnitřní potřeby, a i když se často projevovali jako hrubí a nevychovaní, živila v nich sen o lepší budoucnosti. Nazvala je Marianelli, to znamená „Mariini nezbedové“, a tak je svěřila do ochrany Panny Marie. Vytvořila pro ně školu. Tam je vyučovala

ve víře a obohacovala jejich znalosti i vědomí jejich důstojnosti. Každé ráno v pět hodin chodila jedna sestra pod podloubím Via Roma se zvonečkem, aby je probudila a zavedla na mši svatou, slouženou speciálně pro ně v kostele svaté Lucie, který biskup věnoval k tomuto účelu. Hned pak šli do Marina na snídani. Chlapců, kteří takto následovali pozvání sester, byly celé stovky.

Přes všechno dobrodiní, které prokazovala chlapcům i městu, dostalo se jí v posledním roce života velké krivdy. Byla to doba nástupu fašismu a také nový ředitel Azylu byl fašista. Žádal od sester, aby se podrobily kontrole, pokud jde o obsah jejich vyučování. Protože sestry to odmítly a byly ochotny raději odejít, objevily se v novinách pomlouvačné články, že sestry si pořádají pro sebe „lukulské hody“ a děti ve škole trpí podvýživou. Nicoli za přítomnosti vizitátorky, která byla o situaci velmi dobře informovaná, a samotného biskupa přijala mlčky tuto pomluvu a snášela to, dokud ředitel neudělal krok zpět a nepřiznal svou chybu. Když ležela na smrtelné posteli, přivedli ho k ní do její chudícké cely. Odpustila mu s širokým úsměvem na rtech.

Zemřela 31. prosince 1924. 1. ledna 1925 se konal její pohřeb. 3. února 2008 byla prohlášena blahoslavenou. Na její přímluvu byl zázračně uzdraven jeden mladý voják z Milána, který trpěl rakovinou kostí a bederním ochrnutím.

Láska se stala „pravidlem jejich myšlenek, jejich slov i jejich činů“. Tak ji charakterizovala sestra Tambelli, která byla nejbližší spolupracovnicí sestry Nicoli v období Azylu della Marina. Na cestě pokory snažila se skrýt před potleskem lidí a ponořit se do Kristovy lásky. Pronikla do tajemství služby lásky, která v chudých slouží samotnému Pánu. A Pán ji za to oslavil.

Podle www.santiebeati.it
připravil -ls-

Jedni tvrdili: „Je to on.“ Jiní říkali: „Není, ale je mu podobný.“ On řekl: „Jsem to já.“ Ptali se ho tedy: „Jak to, že teď vidíš?“ On odpověděl: „Člověk jménem Ježíš udělal bláto, pomazal mi oči a řekl: „Jdi k Siloe a umyj se!“ Šel jsem tedy, umyl se a vidím.“ Ptali se ho: „Kdo je ten člověk?“ Odpověděl: „To nevím.“ Přivedli toho bývalého slepce k farizeům. Ten den, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči,

byla zrovna sobota. Také farizeové se ho znovu vypyтали, jak nabyl zraku. On jim odpověděl: „Přiložil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím.“ Někteří farizeové říkali: „Ten člověk není od Boha, protože nezachovává sobotu.“ Jiní ale namítali: „Jak by mohl hříšný člověk dělat takové zázraky?“ A nemohli se dohodnout. Znovu se tedy zeptali toho slepého: „Co ty o něm říkáš, když ti otevřel oči?“ On odpověděl: „Je to prorok.“ Židé však tomu nechtěli věřit, že byl slepý a že nabyl zraku, až si zavolali rodiče toho uzdraveného slepce a zeptali se jich: „Je to váš syn, o kterém vy říkáte, že se narodil slepý? Jak to, že teď vidí?“ Jeho rodiče odpověděli: „Víme, že je to náš syn a že se narodil slepý. Ale jak to přijde, že teď vidí, to nevíme, a kdo mu otevřel oči, to my nevíme. Zeptejte se jeho. Je dospělý, ať mluví sám za sebe.“ To jeho rodiče řekli, protože se báli židů. Židé se už totiž usnesli, aby každý, kdo Ježíše vyzná jako Mesiáše, byl vyloučen ze synagogy. Proto jeho rodiče řekli: „Je dospělý, zeptejte se jeho.“ Zavolali tedy ještě jednou toho bývalého slepce a řekli mu: „Vzdej Bohu chválu! My víme, že ten člověk je hříšník.“ On odpověděl: „Zda je hříšník, to nevím, ale vím jedno: že jsem byl slepý, a teď vidím.“ Zeptali se ho tedy: „Co s tebou udělal? Jak ti otevřel oči?“ Odpověděl jim: „Už jsem vám to řekl, ale jako byste to neslyšeli. Proč to chcete slyšet znovu? Chcete se snad i vy stát jeho učedníky?“ Oso-pili se na něj: „Ty jsi jeho učedník! My jsme učedníci Mojžíšovi. My víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, o tomhle však nevíme, odkud je.“ Ten člověk jim odpověděl: „To je skutečně divné, že vy nevíte, odkud je – a otevřel mi oči. Víme, že hříšníci Bůh neslyší, ale slyší toho, kdo je zbožný a plní jeho vůli. Od věku nebylo slyšáno, že by někdo otevřel oči slepému od narození. Kdyby tento člověk nebyl od Boha, nic by nedokázal.“ Řekli mu: „V hříších ses celý narodil – a ty nás chceš poučovat?“ A vyhnali ho. Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: „Věříš v Syna člověka?“ Odpověděl: „A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?“ Ježíš mu řekl: „Viděls ho: je to ten, kdo s tebou mluví.“ On na to řekl: „Věřím, Pane!“ a padl před ním na kolena. Ježíš prohlásil: „Přišel jsem na tento svět soudit: aby ti, kdo nevidí, viděli, a kdo vidí, oslepli.“ Slyšeli to někteří farizeové, kteří byli u něho, a řekli mu: „Jsmo snad i my slepí?“ Ježíš jim odpověděl: „Kdybyste byli slepí, neměli byste hřích. Vy však říkáte: ‚Vidíme.‘ Proto váš hřích trvá.“

Rybník Siloe

Jeden přítel se mě nedávno otevřeně zeptal: „Jak jsi vlastně přišel k víře? Co bylo tím základním impulzem?“ Nebyl jsem schopen tuto otázku okamžitě zodpovědět, musel jsem o ní nejdříve přemýšlet. A čím více jsem o tom přemýšlel, tím více mě vedly různé klikaté cesty zpět do mého dětství. Bylo mi jasné, že tento impuls vzešel od jedné sochy svatého Antonína na boční stěně u vchodu do našeho vesnického kostela. Kolem této sochy jsem vždy jako chlapec procházel, když jsem šel do kostela, nebo spíše když jsem musel jít do kostela, abych statečně přestál nějaký dlouhý obřad nebo podle mého názoru nekonečné kázání.

Pohled na svatého Antonína, který držel na levé ruce Ježíška a v pravé chléb a podával ho chudým – mám dojem, že pohled na tuto sochu byl vždy znovu jako paprsek slunce, který vyvolával v mé duši první něžné zárodky víry v Boha a v Ježíše Krista. Láska tohoto světce k chudým hladovým lidem, Ježíšek, který se díval, jak Antonín rozdává chléb chudým dětem, matkám a žebrákům, tento pohled byl pro mne jako dítě uchvacující.

Zde jsem se cítil uchvácen Boží láskou, zde jsem se cítil pochopen ve své touze, zatímco bohoslužby, plechový zvuk varhan a dlouhá kázání přispívaly k tomu, že se v mé náboženské duši kladl základ mé dětské zádušnosti... I hodiny katechismu měly tu vlastnost vyhánět z jara mé duše veselost.

To se dělo i později po mnoha letech, když jsme – naše generace – četli Nietzscheho, Zarathustru, Sartra, Camuse, Kafku apod., začínali jsme studovat a temné proudy nihilismu nás vynášely na bezbřehé moře. To byly temné doby. Dlouho jsme byli přesvědčeni, že zvony o nedělním ránu vyzvánějí již jen mrtvému Bohu, jak to Nietzsche předpovídal již před 100 lety.

Člověk musel tuto „víru“ ateismu a nihilismu nosit po léta

Poslové naděje O důležitém úkolu světců

Mnoho lidí se nedokáže vyrovnat s každodenním životem, trpí depresemi, pocitem zdánlivé nesmyslnosti svého života. Kam se mají obrátit, aby načerpali naději? Urs Keusch nám radí: Ke světcům.

v sobě jako zatmění, jako zoufalství, musel si vypít tento kalich až do dna, abychom měli nějakou představu o tom, čím je život bez světlé naděje, život bez smyslu a bez budoucnosti pro mladého člověka, který chce především žít a nic jiného než žít.

Ale, ať to zní jakkoliv naivně, byl zde svatý Antonín. A ta-

ké malý František a nějaký Don Bosko! I když Bůh byl pro nás právě mrtvý. Říkali to všichni „velcí tohoto světa“. Ale vždy zůstávala ve mně vzpomínka na svatého Antonína, bylo to něco jako vzpomínka na moji první lásku.

Pak vešla ve známost Matka Tereza. Jaký to byl člověk, jaká žena! Jaké světlo vzešlo pro mě na horizontu zapadajícího světa! A stála tu neodbytná otázka: byli to snad nějakí hlupáci, všichni ti světci, Antonín, František, Bosko, a teď Matka Tereza? Mohli oni sloužit nějakému mrtvému Bohu? Proč by pak byli tak plní lásky, naděje, proč se nedali nakazit temnotou, frustrací a zlem, ale bojovali? Ano, proč jsou to právě jen oni, ze kterých skutečně vychází světlo, smysl, při-

slib, naděje, zatímco filozofové nihilismu jeden za druhým končí v zoufalství, alkoholu, heroinu a v noci nesmyslností?

Tak jsem se ptal a tak jsem k sobě promlouval. A čím déle jsem se díval na ty svaté, čím více jsem se přibližoval k jejich tajemství, tím více haslo pro mě „světlo“ filozofického osvícení. Ano, je to nevyvratná pravda, v každém světcovi je více světla, více naděje, více pravdy a příslibu, více života, světla a lásky než v knihách filozofů, tak jako je pravda, že i nejmenší světlo na zemi má větší moc než temnota celé noci, celého vesmíru.

Nedávno mi napsala jedna mladá žena z Vídně, která není katolička, ale hluboce ji uchvátila Matka Tereza: „Vlastně neznám vůbec nikoho, kdo by nemiloval Matku Terezu.“ A já mám vlastně stejnou zkušenost. Matka Tereza je světlo pro celý svět, je naděje i pro nekřesťanský svět, i pro lidi jiných náboženství. Čím to je?

Odpověď je vlastně jednoduchá: Protože je to světecko. Co je to světecko? Člověk, který má naději, protože se zdržuje u ohně, u ohně Boží lásky, u ohně, který přišel Ježíš hodit na tento svět. On sám je tím ohněm. Světecko je člověk, který především hlásá svou činnou láskou k lidem, že má naději, naději, která přemáhá svět. Světecko je člověk, ve kterém září Kristovo světlo: naděje, budoucnost, věčnost!

K Matce Tereze řekl Ježíš na začátku jejího povolání: „Pojď, buď mým světlem.“ Buď mým světlem, buď mou nadějí! Buď mou láskou!

Tak se osvědčí jako pravda: Jen svatí zachraňují člověka, zachraňují ho před ateismem, nihi-

lismem, frustrací, zachraňují ho před sebepohrdáním, sebezníčením, nesmyslností, osamělostí, depresí, rozčarováním, před zoufalstvím. Jen oni zachraňují člověka, který svůj život vidí stále více jako nesmyslné, nesnesitelné, absurdní břemeno, především ve vyšším věku.

Výstižně to vyjadřuje Graham Greene ve svém románu *Moc a sláva*, když kněz – těsně před svou popravou – řekne policijskému úředníkovi: „Máte pravdu, chudí to mají v životě těžké, ale bohatí také. Jen svatí ne!“ – Jen svatí ne!

Proč ne? Protože oni všichni to těžké tohoto života, to tragické, zdánlivě absurdní, co nás obvykle utiskuje, zbavuje odvahy a naděje, protože oni nemoc, chudobu, bolest, pokoreň, nezdar, temnotu i samu smrt vidí jinými očima než my: očima víry, očima naděje, očima lásky. Neboť oni poznávají v křížové cestě, po které kráčí mnoho lidí – a to i mnoho dětí a mladých – křížovou cestu svého Pána.

Vidí v těchto lidech Ježíše. A stravují se láskou k těmto lidem. Nacházejí svou vášeň v tom, dokazovat Ježíši svou lásku. Dotýkat se ho, objímat ho, líbat. „Byl jsem mrzák, osamocený, bez práce, strašně opuštěný, oloupený o svou důstojnost a o svůj domov, ostrčený, a navštívili jste mě, posadili jste se k mému stolu, vypili jste se mnou kávu, naslouchali jste mi, brali jste moji nemoc vážně, umožnili jste mi dovolenou, když mi hrozilo, že se zhroutím, vzali jste mě za ruku, objali mě, políbili...!“ To je víra svatých, to je jejich naděje. Jak říká Matka Tereza: „Musíme uhasit žízeň Boha, který umírá láskou.“

Svatý Antoníne, pomoz nám rozdávat chléb naděje chudým našich dnů... „v rodině, v sousedství, na ulici. Je to těžké, ale zde začíná naše práce!“ (Matka Tereza)

Z *Vision 2000* - 1/2008
přeložil -lš-

Encyklikou *Spe salvi* vtiskl Benedikt XVI. opět silněji do vědomí věřících ctnost naděje. Žijeme v temné a zmatené době. Máme tedy mnoho důvodů věnovat větší pozornost právě naději. K tomu několik vysvětlení.

K čemu se vlastně vztahuje křesťansky chápaná naděje? Řekněme to rovnou: Naděje věřícího se vztahuje k očekávání, že na konci časů nebude zvržen, ale dosáhne svého naplnění na věčnosti. Naděje je odpověď křesťana na Boží zaslíbení, že mu chce darovat spásu. Tak věřící již zde svým způsobem vlastní tento dar (viz Řím 8,24), může ho ovšem ještě vlastní vinou ztratit (srov. Žid 3,12).

Naděje staví na přesvědčení, že Bůh těm, kteří ho milují, všechno obrací k dobrému (srov. Řím 8,28) a připravuje pro ně to, co oko nevidělo, ucho neslyšelo a na lidskou mysl nikdy nevstoupilo (srov. 1 Kor 2,9). To znamená, že křesťan žijící v naději hledá v průběhu svého života Boží vůli a snaží se ji podle svého vědomí a svědomí co nejvěrněji plnit, hlásí se uvědoměle k Ježíši Kristu a uspořádá v tom smyslu aktivně svůj život s pomocí Církve a svátostí.

Zárukou pravdivosti zaslíbení věčného života je hlásání, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista, tedy objektivní historické události, které Církev dosvědčuje jako pravdivé. Tak se může křesťanská naděje upínat ke zcela konkrétním skutečnostem. Ty překračují jakékoliv nedějinné mýty a smyšlené ideologie (které nikdy nemohou nabídnout pravou naději).

Obsah naděje, tedy to, v co věřící doufá, je setkání s Bohem, „poslední cíl“ člověka za prahem smrti (1 Sol 4,13n). To také znamená, že se naděje na naplnění hodnot ještě během tohoto života vztahuje jen přeneseně a nepřímou, i když tyto hodnoty mohou být dobré a cenné, jako zdraví, štěstí v lásce, společenské uznání, politická svoboda,

Naděje a optimismus

O důležitém rozlišování

Optimismus si stále rází cestu vpřed jako dogma moderny. Patří k jejím základním ctnostem. Často je však zaměňován s nadějí, ačkoliv stojí v protikladu k této ctnosti.

uspokojící práce, hospodářský úspěch atd.

To všechno ovšem, pokud naději chápeme z biblického pohledu, není stavěno do popředí, nemluvě o tom, že to touto nadějí není zajištěno. (Dokonce naplnění lidských měřítek spokojenosti a štěstí může od podstaty samotné naděje přímo odvádět. Pak člověk staví na místo Boha pozemské věci a to může nakonec vést i k zoufalství.)

Jsou ještě další dva obsahy naděje, které víra neuvádí, a to v oblasti světové politiky a Církve: mnoho lidí doufá v mír a spravedlivý světový řád. Křesťanská naděje se na tyto oblasti nezaměřuje (srov. Mk 13,2; 2 Sol 2,3n).

Vidíme již nyní, že mezinárodní struktury, jako EU, zasahují stále více diktátorsky do záležitostí států a stále více omezují svobodu a křesťanské vyznání. Politika má za úkol chránit a podporovat soukromý a sociální život lidí a nikoliv vytvářet utopické „naděje“.

I kdyby měla nějaká mezinárodní organizace nebo pseudomesiánský politik slibovat světový mír, anebo ho dokonce uskutečnit, nesmíme zapomínat, že tzv. „mír“ může existovat i v totální tyranii. To rozhodně není předmětem křesťanské naděje.

Co se na druhé straně týká Církve, není obsahem křesťanské naděje, že to bude velká a úspěš-

ná instituce. Nebo že bude vždy existovat v našich zemích. Ježíš zaručil jen existenci Církve jako celku pod vedením Petra a jeho nástupců (Mt 16,18). Ve kterých zemích bude Církev existovat a kolik bude mít věřících, s tím si nemusíme lámat hlavu

Čínská řeholnice, která při mučení přišla o řeč

ani dělat nějaké iluze (srov. Lk 18,8). To všechno však nesmí ohrozit naši naději na její věčné naplnění.

Nezni to poněkud pesimisticky? K tomu bych chtěl uvést vysvětlení jednoho pojmu (čímž vzdávám hold katolickému filozofu Pieperovi): „Optimismus“ a „pesimismus“ označují citové stavy. Ty vycházejí z mnoha vlivů: dědičnosti, výchovy, zkušenosti a podobně. Někteří lidé mají od přirozenosti jasné pocity, jiní nikoliv. To však jsou „nahodilé“ skutečnosti, podobně jako vzrůst nebo barva vlasů.

NAVRÁCENÁ NUNCIATURA

Vietnamská vláda ustoupila nátlaku katolíků, kteří po dobu 40 dnů pokojně a s modlitbou na rtech demonstrovali a požadovali navrácení objektu, který sloužil původně jako nunciatura. Budova byla zabavena komunisty v roce 1959. Demonstrace navíc upevnila pouto mezi věřícími a biskupy. Věřící vytrvali ve svém úsilí i za krajně nepříznivého počasí v dešti a větru.

Kath-net

Něco jiného je, jestliže optimismus je pěstován jako světový názor, něco jako smysl a předpoklad, že všechno bude pokračovat dobře a všechno dobře skončí, že budoucnost automaticky přinese jen dobré apod. Za takovým optimismem stojí vždy sebeklam, zvláště tehdy, jestliže je živěn ezoterickými nebo politicko-ideologickými idejemi (pokud takový optimista není vůbec velmi povrchní člověk). Někteří hlásají tzv. „kvalitu života“ a „umění žít“, a přitom musí být zcela jasné, že na takovou cestu není možno spoléhat. Kdo není s Bohem zajedno, tomu nic nepomůže „pozitivní myšlení“. Optimismus a zoufalství jdou dokonce ruku v ruce.

Naopak vidíme, že jsou lidé, které postihlo neštěstí, kteří těžce nesou světovou situaci (srov. 1 Jan 5,19), kteří v mnohém ztroskotali, jsou odmítáni, zrazováni, pomlouváni, v mnohém ohledu „mají pech“ a mohli by být právem pesimističtí, a přece je v jejich nitru nese naděje, že jsou na správné cestě, úzké a strmé, která vede k věčnému životu.

Zde se nejedná o levný optimismus, nýbrž o přesvědčení, že protivenství patří k životu z víry, ale že skutečně existuje Bůh, se kterým jsou zajedno. To také pomáhá dále pokračovat.

Můžeme tedy shrnout: Naděje nám dává energii, abychom se dívali k zaslíbenému cíli a čerpali radost u Boha. To nás chrání před panstvím pomíjejícího, před falešnými sliby, ale také před utonutím v mnoha katastrofách světa.

Naděje nás chrání před bludem pokládat pozemské štěstí a pozemský blahobyt za nejvyšší dobro a zoufat si při jejich případné ztrátě. A konečně vylučuje samotné zoufalství, které je jednou z nejmocnějších ďáblových zbraní. Vezměme do rukou papežovu encykliku jako podnět, abychom hlouběji pronikli do tajemství pravé naděje.

*Z Vision 2000 - 1/2008
přeložil-lš*

MODLITBA PO MŠI SVATÉ

Pane, věřím, ale ať věřím pevněji; doufám, ale ať doufám jistěji, miluji, ale ať miluji horoucněji, lituji, ale ať lituji usilovněji. Klaním se ti jako prvnímu principu, toužím po tobě jako po posledním cíli; chválím tě jako trvalého dobrodince, vyzývám tě jako šlechtetného obránce. Ať mě vede tvá moudrost, řídí spravedlnost, těší velkodušnost a chrání moc.

Obětují ti, Pane, všechny myšlenky, ať jsou s tebou, slova, ať jsou o tobě, činy, ať jsou podle tebe, úmysly, ať jsou pro tebe. Chci, cokoli ty chceš, chci, protože ty chceš, chci, jak ty chceš, chci, kdy ty chceš. Prosím tě, Pane, osvěcuj můj rozum, rozněcuj vůli, očisťuj srdce, posvěcuj duši. Ať oplakávám minulé nepravosti, zaháním budoucí pokuse, napravuji hříšné sklony, rozvíjím příhodné ctnosti.

Dej mi, Ježíši, lásku k tobě, nezávisť ke mně, horlivost pro bližní, pohrdání světem. Ať se snažím poslouchat nadřizené, pomáhat podřizeným, radit přátelům a odpouštět nepřátelům. Ať přemáhám nezřízenost přisnůstí, lakotu štědrostí, vlašnost horlivostí. Učín mě rozvázným v radách, stálým v nebezpečích, trpělivým v protivenstvích, pokorným v úspěších. Učín mě, Pane, usebraným v modlitbě, střídým v jídle, pečlivým v práci a pevným v předsevzetích.

Ať usiluji o vnitřní nevinnost, vnější skromnost, vzorné rozhovory, spořádaný život. Ať jsem bdělý při krocení přirozenosti, rozvíjení ctností, zachovávání zákona a úsilí o spásu. Ať se naučím, jak vratké je všechno pozemské, jak veliké to, co je božské, jak krátké to, co je časné, jak trvalé to, co je věčné. Ať jsem připraven na smrt, ať mám bázeň před soudem, vyhnu se peklu a získám nebe. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

*Modlitba připisovaná
Klementu XI.*

Podle Římského misálu 1962

Proti špatně chápanému „klerikalismu“

Vliv Církve mizí, kam se jen podíváme. Je proti tomu možno něco udělat?

To je obsah rozhovoru s mediálním pracovníkem Russelem Shawem.

Co mohou dnes katolíci podniknout?

Někde žijeme dnes v podobné situaci jako církve v Římské říši v prvních staletích. Byla tehdy v podzemí, malá, podezřelá, podezřívána, někdy pronásledovaná. Co měla k dispozici? Katolíky, jednotlivé křesťany, kteří byli schopni zcela žít z tajemství svého společenství s Kristem, kteří přesvědčivě vyprávěli svým pohanským sousedům o tom, čemu věří, a zodpovídali se z toho, proč tak jednají. Tehdy to fungovalo – a stejně tak to musí jít i dnes.

Jak je možno přivést katolíky k tomu, aby takto evangelizovali?

Podle mého názoru je to záležitost katolických médií, evangelizovat katolíky k tomu, aby se opět dali do práce a evangelizovali široký sekulární svět, ve kterém žijí. Díky EWTN a podobným zařízením a rostoucí síti katolických vysílačů se katolická média stávají silnějšími.

Co musí katolická média udělat, aby „evangelizovala evangelizátory“?

Nejde o to, udělat to tak nebo tak. Církve má jen jedno poselství a to je třeba předávat dále v různých médiích na různých úrovních vzdělávání a nároků. Jediným měřítkem pro všechny je věrnost učení Církve a vysoký stupeň profesionální úrovně, s jakou se to provádí.

Nemyslím si, že by katolická média splnila své poslání, když všechno převedou na nejmenšího společného jmenovatele, aby zasáhla co nejširší okruh. Kde je nabídka příliš rozmazaná a přihlouplá, odpuzuje zájemce... Je-li úroveň všeobecně příliš nízká, když nejsou časopisy, které oslovují náročné a vzdělané čtenáře, odřezáváme se od velkého počtu potenciálních posluchačů.

V posledních 10–15 letech byla katolická média úspěšná s apologetickými spisy, které byly určeny protestantům. Proč byli bývalí protestanti tak úspěšní?

Protestanti, kteří zamířili do katolické církve a byli úspěšní při evangelizaci, nejsou poznamenáni oním klerikalismem, se kterým jsme mnozí z nás konfrontováni takřka od kolébky a ve kterém jsme vyrostli. Když mluvím o klerikalismu, jedná se mi o jeden způsob myšlení, který se domnívá, že všechno vedení a iniciativa musí vycházet od kněží nebo řeholníků. Laici jsou pak příjemci toho, co klérus rozděljuje, a nemohou nijak více přispívat než finančně a jinak mají dobře dělat svou práci, žít dobře ve svých rodinách, a tak přijít do nebe. Představa, že laik stojí v přední linii evangelizace a hlásá radostnou zvěst, je pro mnohé, kteří vyrostli v katolicismu, nová a někdy cizí představa. Takový pohled nebyl součástí jejich výchovy. (...)

Vidíte tedy v klerikalismu velkou překážku pro nasazení laiků na poli evangelizace?

Ne. Jedná se o nedostatek náboženské výchovy v posledních 40 letech, který nyní vystupuje na povrch. Mnoho katolíků má představu: „Nerozumím náboženství natolik, abych ho mohl druhým vysvětlovat.“ V určitém ohledu mají vlastně pravdu. Rozsah náboženského nevědění, se kterým se setkáváme i u vzdě-

laných katolíků, je udivující. Když mluvíte s některým nekatolíkem, můžete si být alespoň jist, že víte o tom, co je katolic-

Russel Shaw

ké, více než on nebo ona. A když o své víře nevíte dosti, pak je jediná odpověď: je třeba ji lépe poznat. Snad dojde k tomu, že se krok za krokem něčemu naučíme. Není třeba mít nějaký akademický stupeň v teologii. Je třeba se vložit do rozhovorů s přáteli nebo sousedy, kteří mají otázky. Navázat takovým způsobem řeč s nekatolíkem může být dobrá věc, protože nám dá podnět, abychom se něco přiučili. Někdo může říct: – Když jsem vyrůstal, moc jsem se o víře nedověděl. Ale teď mám přítele, který by se chtěl o víře něco dovědět. Snad se mohu něčemu sám naučit a současně pomoci svému příteli.

*Výtah z rozhovoru
v Catholic World Report 8/9 2007*

ODŇATÉ VYZNAMENÁNÍ

Římská univerzita La Sapienza musí vrátit mezinárodní cenu Bonifáce VIII. Oznamila to Akademie Bonifaziana v Anagni. Důvodem je nepřijatelný postoj části profesorů a docentů před návštěvou papeže Benedikta XVI. I když je legitimní uplatňovat kritiku, způsob, jakým vystoupili tito vyučující, je nepřijatelný. Projevili nepřátelský postoj vůči papežovu projevu ještě dříve, než bylo známo jeho znění.

Kath-net

Kardinál Ratzinger o „staré mši“

Na internetových stránkách Geralda Augustina byl zveřejněn dopis, který napsal kardinál Josef Ratzinger v roce 2003 prof. dr. Barthovi.

Velevážený pane doktore Barthe! Přijměte srdečný dík za Vaš dopis z 6. dubna, na který jsem si nyní našel čas odpovědět. Prosíte mě, abych se zasadil o širší přípuštění starého římského ritu. Vlastně víte, že taková prosba u mě nenarazí na hluchý sluch, moje úsilí v této záležitosti se mezitím stalo obecně známým.

O tom však, zda Svatý stolec starý ritus „opět na celém světě bez omezení povolí“, jak si přejete a jak jste údajně zaslechl, – to zatím nemohu říct ani to potvrdit. Dlouhá léta vštěpovaný odpor proti tradiční liturgii, která je pohrdlivě nazývána „předkoncilní“, je stále ještě příliš velký u mnoha katolíků a také ze strany mnoha biskupů je třeba počítat s vehementním odporem proti jeho všeobecnému povolení.

Vypadá to jinak, pokud máme na mysli omezené znovupovolení: omezená je také poptávka po staré liturgii. Víím, že její hodnota nezávisí na poptávce, ale otázka počtu zainteresovaných kněží a laiků hraje přece jen určitou roli. Kromě toho takové opatření ještě dnes, teprve 30 let po zavedení liturgické reformy papeže Pavla VI. může být uskutečněno jen krok za krokem, každý nový zvrát by jistě nevedl k dobrému.

Ale věřím, že natrvalo musí mít římská církev opět jen jeden římský ritus; existence dvou oficiálních ritů je v praxi pro biskupy a kněze obtížná k „zvládnutí“. Římský ritus budoucnosti

by měl být jeden jediný ritus, slavený buďto v latině, nebo v mateřské řeči, ale ritus, který plně stojí v tradici předaného ritu; mohl by převzít některé nové prvky, které se osvědčily, jako nové svátky, některé nové mešní preface, rozšířený výběr čtení – více volby než dříve, ale ne příliš, jedna „Oratio fidelium“ – pevně stanovené přímluvy po Oremus před obětováním, kde měly místo v dřívějších dobách.

Vážený pane Barthe, pokud se budete v tomto smyslu angažovat v záležitosti liturgie, jistě nebudete osamocen a budete připravovat „veřejné mínění v Církvi“ na eventuální opatření ve prospěch rozšířeného využití dřívějších liturgických knih. Je ale třeba být opatrný, aby se nevyvolávala příliš vysoká, maximální očekávání u věřících spojených s tradicí.

Využívám tuto příležitost, abych Vám poděkoval za Vaše cenné úsilí ve prospěch liturgie Římské církve ve Vašich knihách a přednáškách, i když bych si přál tu a tam více lásky a pochopení pro učitelský úřad papeže a biskupů. Kež semeno, které rozséváte, vzejde a přinese mnoho plodů pro obnovu života Církve, jejímž „zdrojem a vrcholem“, ano skutečným srdcem je a musí zůstat liturgie.

Rád Vám uděluji vyprošované požehnání a zůstávám se srdečnými pozdravy

Váš Josef kardinál Ratzinger

POTRAT – TREST SMRTI

Silvio Berlusconi, který má velké vyhlídky stát se na podzim opět italským ministerským předsedou, prohlásil, že potrat je totožný s trestem smrti pro miliony lidí. Požaduje celosvětové moratorium potratů a žádá od OSN, aby uznalo práva počatých a nenarozených na život. Kdo uvítal rozhodnutí OSN o trestu smrti, měl by vstupovat také proti masakru nevinných při potratech.

O účasti na masových liturgiích

Benedikt XVI. při tradičním setkání s římskými kněžími 7. února 2008 také mimo jiné odpovídal na jejich otázky.

Přinášíme jeho odpověď na otázku, která se vztahovala ke slavení masových bohoslužeb, například při setkání mladých, a k tomu, jak zajistit jejich důstojnost a aktivní účast při jejich slavení.

Liturgie, které se účastní velké davy lidí, skutečně představují problém. Vzpomínám si, jak se – během velkého mezinárodního eucharistického kongresu v Mnichově – v roce 1960 hledalo, jak dát nový ráz eucharistickým kongresům, které až do té doby probíhaly pouze formou adorace. Byl zde návrh učinit jejich centrem eucharistickou bohoslužbu jako projev přítomnosti slaveného mysteria.

Brzy ale vyvstala otázka, jak to udělat. Adorovat lze také na dálku, s odstupem, ale ke slavení je potřebné menší společenství, které může s eucharistickým mysteriem vstupovat do kontaktu. Je zapotřebí, aby kolem slavení tohoto tajemství bylo shromážděno společenství.

Těch, kteří se k eucharistické bohoslužbě pro sto tisíc lidí pod širým nebem stavěli negativně, bylo mnoho. Říkali, že to vlastně ani není možné pro samotnou podstatu Eucharistie, která vyžaduje opravdové společenství. Mezi odpůrci takového řešení byly i mnohé velké a uznávané osobnosti.

Poté ale profesor Jungmann, velký liturgista a jeden z velkých architektů liturgické reformy, vytvořil koncept „*statio orbis*“, který odkazuje k „*statio Romae*“. V Římě se během postní doby věřící shromažďují na určitém místě, na takzvaném „*statio*“ jako vojáci Kristovi a poté jdou společně na Eucharistii. Pokud toto, říkal, je „*statio*“ města Říma, tedy místo, kde se shromažďuje Řím, pak eucharistické slavení se statisíci účastníky je „*statio orbis*“, místo, kde se shromažďuje svět.

Od té doby máme eucharistické bohoslužby s účastí davů. Pro mne, musím říci, zůstává

problém nevyřešen, protože konkrétní společenství je pro slavení bohoslužby podstatné, a tudíž si nemyslím, že by definitivní odpověď už byla skutečně nalezena. Proto jsem také na minulém synodu tuto otázku nanesl.

A ještě jednu otázku jsem tehdy položil. Týkala se koncelebrace v tak velkém množství lidí, protože pokud koncelebruje například tisíc kněží, není jisté, zda je to způsob zamýšlený Pánem. Jsou zde otázky. Vy jste se s takovou obtíží setkali v Loretu, při účasti na masové bohoslužbě, během níž nebylo možné, aby do ní byli všichni zapojeni stejnou měrou. Je tedy třeba zvolit určitý způsob zachování důstojnosti, která je pro Eucharistii nezbytná. Společenství není jednotlé a zkušenosti s účastí na této události jsou různé, pro některé je určitě nedostatečná. V Loretu však věci nezávisely na mně, ale spíše na pořadatelích.

Je tedy třeba dobře zvážit, co v takových situacích dělat. Základní problém přetrvává, ale zdá se mi, že pokud víme, co je Eucharistie, pak i tehdy, kdy není možné zapojit se vnější činností, která je zapotřebí k pocitu účasti, lze do ní vstoupit srdcem, jak říká starobylá invocace Církve, směřovaná k těm, kteří stojí v zadní části baziliky: „Vzhůru srdce!“ V ten okamžik všichni vycházíme ze sebe samých, a tak jsme všichni s Pánem a jsme pohromadě. Nepopírám problém, ale pokud následujeme skutečně tato slova „Vzhůru srdce“, nacházíme všichni i v obtížných a někdy diskutabilních situacích skutečnou aktivní účast.

Česká sekce RV

Smrt: pilná, humánní a svědomitá

Homo homini lupus – Člověk je člověku vlkem. To napsal Thomas Hobbes již v roce 1651 ve svém Leviathanovi. V demokratických společnostech přicházejí tito vlci v beráncím rouchu, ale kde je to jen možné, jsou daleko horší než kdysi britští empiristé. Jak je která společnost humánní nebo nehumánní, pozná se podle toho, jak se chová k bezbranným – k nenarozeným, nemocným a slabým.

Potraty

Nejnebezpečnějším místem na světě je mateřské lůno. Nikde jinde neumírá více lidí, nikde nejsou tyto oběti bezbrannější a bezmocnější. Jen v roce 2003 bylo usmrceno 42 milionů nenarozených – do toho nejsou započteny potraty při vícenásobném početí v důsledku předchozí hormonální antikoncepce a mnoho nenarozených, u kterých byla uměle vyvolána smrt. Vyplývá to z vědecké studie, kterou zpracovali vědci Guttmacherova institutu v New Yorku v říjnu minulého roku a zveřejnili v The Lancet: Použili data Světové zdravotnické organizace a dostupných registrů. Podle této statistiky každé páté těhotenství skončilo předporodním usmrcením dítěte.

Obránci života jsou však toho názoru, že temné cifry neohlášených potratů jsou ještě vyšší než ony zaregistrované. Tak v Německu se odhaduje, že potratem končí každé třetí těhotenství. Zcela se statistikám vymykají tzv. případy „ošetření podle žádoucího počtu“. Jde o usmrcení „přespočetných“ dětí při vícenásobném početí při umělém oplodnění, kdy žádoucí je zpravidla jen jedno dítě. Vícenásobné početí je důsledek hormonální antikoncepce a dochází k němu ve 25 % případů. Narození dvojčat, trojčat a více dětí je často pokládáno za „medicínskou chybu“, kterou je nutno opravit „fetální redukcí“ neboli „feticidem“. Lékař vpraví do lůna dlouhou jehlu

a pak pomocí ultrazvuku hledá srdíčko velikosti třešně, do kterého pak zapíchne jehlu, vpraví tam roztok kalium-chloridu, který během dvou minut ochromí srdeční svaly. Výsledek: dítě zemře na „selhání srdce“.

Obzvláště temné jsou počty tzv. pozdních potratů, které se provádějí od 12. týdne těhotenství až prakticky do porodu. Jedná se často o děti, které přežily svůj potrat a jejichž porod by mohl být důvodem k žalování

lékaře, který by pak byl odsouzen k doživotním vydržovacím nákladům za toto dítě.

Protože však ne každý gynekolog provádí potraty a ne každý ovládá techniku fetocidu, dochází k tomu, že lékaři místo aby používali jehlu, podávají matce prostředky na vyvolání porodních bolestí v naději, že dítě se narodí k smrti. Kolik je takových případů, při kterých dítě takový potrat přežije, není známo. Odhaduje se, že jen v Německu je to nejméně 200 případů ročně. Jedno je jisté, že tyto pozdní potraty nabyly takového rozměru, že už se tím zabývají nejen ochránci života.

Stále častěji se pokoušejí lékaři přimět porodní asistentky k tomu, aby porod postiženého dítěte deklarovaly jako porod mrtvého dítěte, a tím se vlastně dopouštějí trestného činu, stěžuje si Harald Korschinsky, právník Svazu německých porodních asistentek v te-

levizním dokumentu Lily und Marie redaktorky Silvie Matthiesové. Když asistentka zjistí po potratu známky života, jako je dech, tlukot srdce nebo pulzující pupeční šňůra, musí klasifikovat případ jako porod živého dítěte, i když to třeba „neodpovídá právě přání rodičů a lékaře“, konstatuje Korschinsky.

Vinu na tomto vývoji nese tzv. předporodní diagnostika. I když zatím nejsou k dispozici terapeutické možnosti pro léčbu postiženého dítěte, mají lékaři prostředky prenatalní diagnostiky, které toto postižení může zjistit. Toto slídění po postižených dětech se stalo standardním postupem „prenatální péče“. A to i přes to, že pravděpodobnost, že dítě kvůli této diagnostice bude poškozeno, je mnohem větší než pravděpodobnost samotného postižení.

Německý Svaz porodních asistentek upozorňuje: „Pozorujeme, že živý proces těhotenství (...) se stále více stává pouze závazným hlídacím produkčním procesem. Lékařský přístup k vyvíjejícímu se dítěti se změnil na kontrolu kvality, která pouze předstírá před těhotnou ženou možnost technického zajištění zdravých dětí.“ A dále: „Rutinní nabídka předporodní diagnostiky se svými selektivními důsledky dává pro nás porodní asistentky v sázku právo na život u postižených dětí. Vidíme, že rozvoj tzv. eugeniky zdola podporuje selektivní vraždy nemocných a postižených lidí.“

Jako by toho nebylo dost, že stát finančně podporuje usmrcování nenarozených dětí z peněz daňových poplatníků. V Německu vláda vydává ročně 400 mil. € na financování poraden, odkud pak vzchází 97 % všech hlášených potratů. Ty stojí dalších 40 mil. €.

Peníze jsou potřebné nejen pro toto trpké usmrcování nenarozených, ale i na jiném místě. Příkladem je důstojná smrt. To, co se na první pohled zdá paradoxní, pochopíme, když uváží-

POMOC PŘI SEBEVRAŽDĚ JE NUTNO ZAKÁZAT ZÁKONEM

Prezident německé lékařské komory Jörg Dietrich Hoppe prohlásil: „Úkolem medicíny je zabránit zbytečnému utrpení, nikoliv však určovat smrt.“ Usmrcování nepatří do lékařského řemesla a také ne pomoc při sebevraždě, tak je tomu od dob Hippokratových. Kritizoval ostře švýcarskou organizaci „Dignitas“, která pomáhá lidem při spáchání sebevraždy.

ŽÁDNÁ PODPORA AMNESTY INTERNATIONAL

Britští katolíci biskupové vyzvali své farnosti a katolické školy, aby ukončily veškerou podporu organizaci Amnesty International. Důvodem je skutečnost, že tato organizace začala přehlížet lidská práva nenarozených dětí a podporuje potraty. Kardinál Keith O'Brien prohlásil, že je to velice smutné, když je nutno opustit AI, kterou Církev podporovala 40 let.

me, že dnes smrt je záležitost, kterou nejsme schopni zaplatit. Ve své knize „Matuzalémův komplot“ cituje autor bývalého amerického ministra zdravotnictví Luise Sullivana, který říká: „Nejdražší den vašeho života je den, kdy zemřete.“ Tento ministr vypočítal, že v zemi neomezených možností polovina nákladů na zdraví, které člověk vyvolá, připadá na poslední dva měsíce jeho života.

V takové zemi, jako je Německo, činí náklady na zdravotní péči u dětí a mládeže, která tvoří 15 % obyvatelstva, jen 5,5 % z celkových nákladů. U seniorů od 65 let výše, kteří tvoří 17 % obyvatelstva, představuje tato péče 43 % nákladů.

Ve zdravé společnosti je samozřejmě, že většina nákladů na zdravotní péči připadá na skupinu nejstarších obyvatel. Ve společnosti, která se zdravě rozvíjí, přebírají další generace náklady předchozí generace.

Ale my už dávno nejsme zdravá společnost. Jestliže porodnost činí v průměru 1,3 dítěte na ženu, je to hluboko pod potřebnou reprodukční hranici 2,1 dítěte. To představuje dramatický nedostatek dětí a znamená perspektivně stupňující se úbytek obyvatelstva. V roce 2002 bylo v NSR o 72 000 více pohřbů než porodů. V roce 2050 bude tento schodek činit 567 000. I přes vlnu přistěhovalců klesne počet obyvatel NSR na 75 milionů. Každý třetí občan bude mít více než 60 let a podíl osmdesátníků stoupne na 12 %.

Jinými slovy, náklady na zdravotnictví budou doslova explodovat. Není proto divu, že zesilují hlasy, které volají po legalizaci eutanazie, jinými slovy „smrti na požádání“ nebo také „lékařsky doprovázenou sebevraždu“ či „aktivní pomoc při umírání“.

Kdyby propagátorům eutanazie šlo opravdu v první řadě o to, aby ušetřili lidem bolesti, museli by se zasazovat o uplatnění paliativní medicíny. Jenže o to jim

vůbec nejde, protože tato medicína stojí peníze, zatímco eutanazie peníze šetří, protože likviduje ty, kteří vysoké náklady způsobují.

První zemí Západu, která zavedla potraty, je Holandsko. A tato země také jako první uzákonila v roce 2001 eutanazii. Po sedmi letech kritizuje tuto praxi dokonce liberální Spiegel: „Chtěli dosáhnout úplné autonomie individua až ke smrti. Ale nikdy nebyli tak vystaveni cizímu rozhodování. Výsledek je, že staří lidé nosí ve své peněžence kartu s prosbou: »Nezabíjej mě, doktore!« Důvod: Lékaři se už ani neptají, zda si pacient přeje nebo ne, aby mu dali smrtící injekci.“ Spiegel líčí případ muže, který požádal rodinného lékaře, aby urychlil smrt otce nemocného rakovinou, aby tak mohli včas nastoupit zaplacenou dovolenou. Lékař mu chtěl vyhovět. Dal starci žádanou injekci, ale musel se nějak přepočítat, protože když se vrátil, aby konstatoval smrt, seděl pacient vesele na lůžku. Poprvé dostal tolik morfia, kolik potřeboval, aby mu ustaly bolesti. V jiném případě pacient sám žádal o smrtící injekci. Důvod? Jeho žena mu dala na vybranou: buďto domov, nebo eutanazii. I zde lékař pacientovi vyhověl.

Mnoho studií dokládá, že v zemi tulipánů ročně více než tisíc lidí umírá proti své vůli. V protokolech o provedené eutanazii stojí důvody jako: „Příbuzní už to nemohli dále snášet.“ I anonymní průzkum dokazuje, že přibývá případů úmrtí na žádost. Jen v roce 2001 to bylo 4913 z celkového počtu 140 377 úmrtí.

Nebezpečí, že v důsledku rostoucích nákladů na zdravotnictví se tento trend bude stále více prosazovat, je velice vážné. Ubývá totiž těch, kteří mohou na náklady zdravotnictví přispívat. Důsledky si ani neumíme představit.

Z Komma 43-44/2007
přeložil -lš- (kráceno)

Obdrží Církev páté mariánské dogma?

Páté mariánské dogma má „ohlásit plnou křesťanskou pravdu o Marii“. Toto přání mnoha věřících chce pět kardinálů předložit papeži Benediktu XVI. ve zvláštní petici. Její text byl uveřejněn minulý týden a obsahuje žádost, aby Svätý otec celému světu představil Marii jako „duchovní Matku celého lidstva, jako spoluvykupitelku s Ježíšem, jako prostřednici všech milostí s Ježíšem, jako přímluvkyni s Ježíšem.“

Již celá léta se diskutuje o postavení Panny Marie v dějinách spásy. Signatářů žádosti je pět ze šesti kardinálů, kteří byli spolupořadatelé mezinárodního symposia o Panně Marii Spoluvykupitelce ve Fatimě v roce 2005: kardinál Telesfore Toppo, arcibiskup v Ranchi, Indie; kardinál Aponte Martínez, exarcibiskup ze San Juan, Portorico; kardinál Varkey Vithayathil, arcibiskup z Ernakulam-Angamaly, Indie; kardinál Ricardo Vidal, arcibiskup v Cebu, Filipíny; kardinál Ernesto Corripio Ahumada, exarcibiskup z Mexika. Patřil k nim i šestý, kardinál Eduard Gagnon, který však v srpnu zemřel.

Sekretariát těchto nositelů zveřejnil anglické znění dopisu, který obsahuje také latinské Votum formulované v roce 2005,

kteří kardinál Telesfore Toppo oficiálně předal papeži Benediktu XVI. v roce 2006.

V petici se praví: „Věříme, že uzrál čas pro slavnostní definici trvalé nauky Církve o Matce Vykupitele a její jedinečné spolupráci na díle vykoupění i v pozdější roli rozdělování milosti a přímluv za lidskou rodinu.“

Pokud jde o ekumenickou záležitost, petice vysvětluje: „Má to velký význam, (...) aby lidé jiných náboženských tradic obdrželi potvrzení na nejvyšší úrovni o autentické učitel-

ské tradici; jedná se o ultimativní vyjádření zcela jasné nauky ve službách křesťanským a nekřesťanským bratřím a sestrám, kteří nejsou v jednotě s Římem.“ Start této iniciativy předpokládá široký dialog o roli Panny Marie při vykoupění v naší době. Pokud úsilí bude úspěšné, bude to historická událost pro Církev.

Kardinál Martínez, který je odpovědný za celou iniciativu, soudí, že uzrál čas, aby se slavnostně vyhlásilo, že Maria je duchovní Matkou všech lidí. Proto je jí třeba tento její titul oficiálně přiznat, abychom získali její přímluvu na podporu nové evangelizace lidstva v této vážné situaci světa.

Kath-net, překlad -lš-

Nemožno, naprosto nemožno oddělit Marii od Ježíše, a proto nemožno oddělit Marii od vykupitelského díla Ježíšova, jež bylo účelem jeho vtělení. Proto plným právem nazývají teologové Marii Coredemptrix (Spoluvykupitelka), proto právem Církev miluje nauku o Marii, zdroji všech milostí. (...)

Snoubenka kříže, proto snoubenka Boží. Maria objímá kříž, neutíká před ním. Své svaté materství pečeti bolestí nejstrašnější. (...)

Její duši tehdy pronikl meč...

P. Silvestr M. Braitto O.P.: Život, str. 32, Olomouc 1932

Jednoho dne odmítl někdo pozvání sv. Jana Marii Vianney, aby se zpovídal, s tímto odůvodněním: „Spáchal jsem příliš mnoho zlého, Bůh mi to nemůže odpustit.“ Na to mu sv. Farář Arský odpověděl: „To je velké rouhání. Tím kladete hranice Božímu milosrdenství, které žádné hranice nemá, protože je nekonečné. Nic tak Boha neuráží, jako když někdo nevěří v jeho milosrdenství.“

Ježíš sám si přál od svaté Faustyny Kowalské vždy tuto důvěru ve své nekonečné milosrdenství: „Hlásej, že Boží milosrdenství je největší Boží vlastnost. Moje milosrdenství je tak velké, že za celou věčnost nemůže být pochopeno lidským ani andělským rozumem.“ Na jiném místě Deničku stojí: „Chci dát nepochopitelné milosti těm lidem, kteří důvěřují mému milosrdenství“ (687).

Svatost pokání je svátost, ve které se zcela můžeme spolehnout na Boží milosrdenství. Tato svátost je po výtce dar jeho milosrdné lásky.

Bohužel dnes je velice rozšířená mentalita, která má za to, že zpověď byla již „de facto“ zrušena. V mnoha farnostech se vůbec nezpovídá. Pius XII. jednou výstižně prohlásil: „Největším hříchem dvacátého století je ztráta vědomí hříchu.“ Skutečně mnoho lidí se vůbec nechce zabývat pojmem hřích, nebo tento pojem velice zužují. V krajním případě je hřích redukován na „krádež“ a „vraždu“, případně na to, co se v moderní mluvě označuje jako „příliš mnoho jídla“.

Zpověď - dar Boží milosrdné lásky

Vrátíme-li se však k Jubilejnímu roku 2000 a vzpomene si, jak v bazilice Svatého Petra stály celé hodiny řady lidí z celého světa, aby přijaly svátost smíření, získáme zcela jiný obraz. V bazilice Santa Maria Maggiore byly zpovědnice obsazeny po celých 8 hodin denně. Nebo si vzpomeňme na Světové dny mládeže. V Římě bylo v těch dnech 200 000 zpovědí denně a jistě to nebyli jen „věčně mladí“ kající. Při SDM v Torontu jsem já sám celé hodiny zpovídal mladé lidi. A ani při SDM v Kolině nad Rýnem to nevypadalo jinak. Jako kněz jsem mohl opět zažít, jak mladí lidé opouštěli zpovědnice se zářící tváří a slzami radosti v očích. Všechnu svou tíži, všechny své viny, ano celý svůj život předali Bohu ve svátosti smíření.

Přirozeně, i praktikujícím věřícím může připadat těžké vyznávat se ze svých hříchů. Ale právě zpověď nabízí chráněný prostor, kde se můžeme setkat s Bohem. Není to jako v televi-

zi, kde se stává moderním skládat „veřejnou zpověď“, „otevřít se“ a zveřejňovat v talk-show své osobní konflikty a rány.

Patří k základním potřebám člověka hledat odpuštění svých vin. Vina, kterou v sobě neseme - a mohou to být i maličkosti,

kterých si nejsme plně vědomi -, dělá člověka nemocným.

Zpovědi však můžeme porozumět jen tehdy, když pochopíme, co je to hřích. Hřích nespocívá ani tak v tom, že uděláme něco zlého (nebo neuděláme něco dobrého), nýbrž v tom, že „někoho“ svým špatným jednáním zraňujeme, urážíme, a tím

je sám Bůh. Hřích je tedy něco, čím se odvracíme od Boha (aversio a Deo) a přikláníme se k jiným věcem (conversio ad creaturam).

Jedná se tedy o osobní vztah člověka k Bohu. Hřích ruší, ano rozbíjí tento vztah mezi moji

osobou a osobou Boha. Hřích je to jediné, co nás může odloučit od Boha.

Když byl zajat sv. Jan Zlatoústý, císařská rada se radila, co by bylo pro něho nejtěžším trestem. Vězení by mu dalo možnost trpět pro Krista a nebyl by to žádný trest. Ani vyhnanství nepřichází v úvahu, Boha je možno najít všude. Smrt by byla pro něho mučednictvím a největší radostí. Jan Zlatoústý se bojí jen jednoho: hříchu. Protože jen hřích ho může odloučit od Boha. K hříchu však není možno nikoho přinutit...

Prosit ve svátosti pokání o odpuštění je ve skutečnosti otázka lásky. I Ježíš sám řekl: *Kdo mě miluje, bude zachovávat má přikázání* (Jan 14,15). Jestliže někoho milujeme a urazíme ho nebo zraníme, pak je záležitostí srdce prosit o odpuštění, abychom se smířili.

Náš vztah k Bohu není nic jiného. Když jsme zhřešili a jsme si vědomi, že tento hřích uráží Boha, že jsme způsobili bolest, pak je na nás, abychom ho prosili ve svátosti pokání o odpuštění. Jeho milosrdenství je vždy větší než naše vina. Tomu můžeme důvěřovat.

Z-sks- 15/2007 přeložil -lš-

KDO DOUFÁ ... - dokončení ze str. 2

To neznámé je vlastně „naděje“, která nás pudí, a to neznámé v ní je současně důvodem jak všech zoufalství, tak všech pozitivních i všech ničivých nájezdů na správný svět, na správného člověka. Slovo „žít věčně“ se pokouší tomuto neznámému známému dát nějaké jméno.

Je to nutně iritující a nedostačující jméno. Protože při „věčně“ myslíme na nekonečno, a to nás děsí. Při životě myslíme na to, co jsme prožili, na to, co milujeme a co bychom nechtěli ztratit a co je pro nás stále více trápením než naplněním, takže si to současně přejeme a současně to nechceme.

Oceán lásky

Můžeme se nyní pokusit odmyslet si časnost, jejímiz jsme za-

jatci, a vytušit, že věčnost není sled stále plynoucích kalendářních dnů, nýbrž že je to jako naplněný okamžik, ve kterém nás všechno zaplavuje a my všechno obsahujeme. To by byl okamžik ponoření do oceánu nekonečné lásky, ve kterém není žádný čas, žádné před ani potom.

Můžeme se pokusit pomyslet si, že tento okamžik je život v plném smyslu, ve kterém jsme prostě přemoženi radostí. Tak to vyjadřuje Ježíš u Jana: „Opět vás spatřím a vaše srdce se bude radovat a vaši radost vám nikdo neodejme“ (Jan 16,22). Tímto směrem musíme myslet, chceme-li pochopit, k čemu směřuje křesťanská naděje, co očekáváme od víry, od našeho soužití s Kristem.

Úryvky ze Spe salvi 2,10-12

CHARTA LIDSKÝCH PRÁV - dokončení ze str. 2

krátkým časem by ho už byli dokonce přímo v chrámě utloukli kameny, kdyby se před nimi neskryl. Jejich nesmiřitelný postoj vzal Pán na vědomí a jedná s nimi zcela otevřeně jako s těmi, kteří sami sobě znemožnili obrácení. To ovšem také znamená, že v čele vyvoleného Božího lidu stanuli lidé naprosto nekompetentní. Pán Ježíš nám dává najevo, že za situace, kdy se slepí vůdcové a Boží nepřátelé stanou velkým nebezpečím pro svůj vlastní národ a vedou ho ke katastrofálnímu pádu do jámy, je třeba jim říct zcela otevřeně ničím nepřikrášlený a nesmlouvavý soud: „Nepoznali jste Boha“, a proto vystupujete před národem jako „lháři“, jejichž „otec je ďábel“. To je vážné poučení, protože případy „slepých“, tedy velmi nebezpečných vůdců, kteří nejsou ochotni poznat Boha, se stále opakují.

Ježíš Kristus vstoupil do lidských dějin tak významným a neodmyslitelným způsobem, že neochota vzít ho na vědomí a přiznat mu jeho postavení Božího Syna, který se stal člověkem a přebývá mezi námi, představuje od té doby opravdu podstatnou zábranu ve správném poznání základních východisek, souvislostí a dalšího vývoje cílů lidských dějin a to představuje vážné ohrožení veškeré individuální i společenské praxe.

Bůh opravdu není a nikdy nebyl jen nějaká dočasná instance, kterou si člověk vypomáhal, dokud svým stupněm poznání, rozvoje a technických možností nestačil na řešení svých otázek a problémů. Stejně tak jako největší a nejdůležitější přírodovědci přiznávají, že s rostoucím a opravdovým poznáním roste i jejich jistota, že Bůh je neodmyslitelná součást bytí, tak by si i všichni, kteří se tím nebo oním způsobem angažují v oblasti, které říkáme politicko-společenská, měli být vědomi, že Bůh je nedílnou součástí i této reality. Ačkoliv se to někomu může jevit na

první pohled paradoxní, člověk skutečně potřebuje Boha tím více, čím více se rozvíjejí jeho znalosti a rozšiřují jeho možnosti. Čím větší jsou totiž prostředky a síly, které má k dispozici, tím větší je nebezpečí plynoucí z jejich zneužití a tím větší je také jeho odpovědnost.

Ruský vědec Mendělejev učinil dalekosáhlý objev, že všechny prvky, ze kterých se skládá materiální svět, jsou spolu tak důmyslně provázány, že v jejich posloupnosti se musí objevit prázdná místa pro ty prvky, které jsme dosud neobjevili. Tak nevyhnutelně „sřetenými“ jsou však zákonitě všechny složky bytí a není možné je sestavit ve správně fungující soustavu, jestliže mezi nimi chybí složka nejpodstatnější, ze které všechny pocházejí, která všechny propojuje a dává jim jejich pravý smysl a vzájemnou souvislost, a tou je Bůh. Všechny pokusy uspořádat svět bez Boha, vedou dříve nebo později ke katastrofálním důsledkům.

Není totiž tvora, který by byl sám sobě i druhým nebezpečnější, než je člověk bez Boha, a to tím více, čím větší jsou jeho možnosti, které má k dispozici. Nesvědčí o tom jen tragické následky obou totalitních systémů, ale i současná situace a stav, ve kterém se nacházejí právě nejbohatší a nejvyspělejší národy. Kdybychom chtěli být opravdu důslední, měli bychom sami sebe, tedy „vyspělou“ západní lidskou společnost, připsat do seznamu ohrožených druhů, a přitom současně jako příznak degenerace doporučit změnu svého odborného názvu z „homo sapiens“ na „homo insipiens“. Tento nejvyspělejší živočišný druh totiž vymírá, ačkoliv ho neohrožují vnější životní podmínky ani nějaký nebezpečný škůdce, ale ohrožuje sám sebe svým vlastním způsobem života.

Když se uprostřed minulého století lidská společnost trochu vzpamatovala z katastrof, jaké přivedla sama sobě válka-

mi a vynalézavým sebeničením, uvědomila si, že přece jen by měly být stanoveny nějaké zásady, které by chránily člověka, lidskou důstojnost a lidskou existenci. Výsledkem byla tzv. Všeobecná deklarace lidských práv. Jenže tento dokument postrádá to nejpodstatnější: ani slovem se nezmiňuje, z čeho vlastně vyplývají lidská práva a lidská důstojnost, kdo je tedy jejich autorem, garantem a nejvyšší autoritou a komu za jejich zachování odpovídáme. Bez Boha, Stvořitele světa a člověka, kterého nemůže nahradit sebevyšší komisař pro lidská práva, zůstává celá tato deklarace ve skutečnosti cípem papíru, který nakonec nejenže neplní svůj původní účel, ale dokonce se může stát lidstvu nebezpečný, protože je zneužit proti samotnému člověku a jeho zdravému rozumu. Žádná totalita neprováděla tak masovou a tak bezohlednou vlastní genocidu, jakou přes vyhlášení Charty lidských práv a v naprostém rozporu s ní provádí lidstvo třetího tisíciletí na svých nenarozených potomcích a nyní už i na svých starých nemocných členech. Také žádná totalita se neohledbala takovými zvrácenostmi, jaké pod záštitou tzv. lidských práv a jako vymoženost dokonce obhajují současné vlády a právní systémy.

Přímo výstražným příkladem, ne-li výsměchem člověku před celým světem je předvolební kampaň, která v současné době probíhá ve Spojených státech. Dva kandidáti na prezidentský úřad si málem vjedou do vlasů, hádají se a předbíhají, kdo z nich má větší právo dovolávat se svých zásluh na tom, aby se americká společnost podobala co nejvíce zvrácené společnosti v Sodomě a Gomoře. Přitom tito soupeři nejsou nějakí zapřísáhlí ateisté: stejně jako chtějí zaimponovat masám, které ztratily schopnost přirozené sebekázně a sebeovládání, tak chtějí také zaimponovat skupinám věřících a jsou schop-

ní se ve svých projevech dovolávat Boha stejně jako se dovolávají oné papírové „charty“, jakožto záruky práva na kdejakou nezřízenost. Zarputilost, s jakou někteří představitelé a agitátoři prosazují eufemicky zamaskované zločiny proti lidskosti, si nelze vysvětlit jinak než jako novodobou formu posedlosti.

Je jen jedna opravdová „charta lidských práv“, která neexistuje od roku 1948, ale kterou vyhlásil Nejvyšší Soudce již před více než 3 tisíci lety na hoře Sinaj. O 1200 let později ji pak osobně upřesnil, aktualizoval a svou vlastní krví zpečetil jeho jednorozený Syn. Hospodinova „charta“ jen zdánlivě vyznívá, jako by to byl výčet příkazů a zákazů a nikoliv práv. Ve skutečnosti není vyššího práva, jakého se dostává člověku, než když může ctít a chválit jediného pravého Boha, svého Stvořitele a původce všeho dobra. A všechny další příkazy Desatera, jako měj v úctě rodiče, nikoho nezabiješ, nesešmiš, neokradeš, nepodvedeš, nebudeš požadovat, co není tvé, jsou ve skutečnosti vyhlášením svrchovaných práv jednoho každého člověka na úctu, život, svobodu, majetek a svrchovanou důstojnost a nedotknutelnost.

Když se tedy část lidstva odvrátila od Boha a v důsledku toho se zvrhla a dopustila se nelidskosti a zvrstev na mnoha národech, nebylo třeba hledat novou záruku tím, že se vymyslí nějaká deklarace. Stačilo po pravdě a sebekriticky konstatovat, jak nebezpečný je člověk, který odhodil svého Boha a spolu s ním i jeho desetivětou, ale velice výstižnou a všeobsahující CHARTU, komentovanou tak přebohatě a výmluvně evangeliem Ježíše Krista, a vrátit se po bolestných zkušenostech se vši rozhodností k těmto základním a nezbytným pramenům veškeré skutečné lidskosti. Je to CHARTA, kterou mohl vypracovat skutečně jedině Bůh. Dá se navíc kvůli snazšímu zapamatování zredukovat do jediného slova: LÁSKA.

-/š-

Ne 2. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Z pokladů duše 8.10 Evangelium 8.15 Bolek a Lolek (12. díl): Faraonova hrobka 8.25 Na koberečku 8.40 Mariánky v Opavě (P) 9.00 Léta letí k andělům (17) - Hana Ulrychová 9.25 Pro zdraví 9.35 Pro víta mundi (70) - P. Anton Kasan 10.20 Evangelium 10.30 Mše svatá z kostela sv. Václava v Ostravě s farností Zubří (L) 11.55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. (L) 12.15 Zpravodajské Noeviny 12.25 Léta letí k andělům (2) - P. Ludvík Armbruster 12.50 Čtete z křesťanských periodik 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Rhodos 16.25 Primiční homilie P. Bogdana Stepieně 16.45 Pro víta mundi (39) - P. Prokop Petr Siostrzonek, OSB 17.30 Evangelium 17.40 Ve jménu Ježíše (14. díl): Barbaři v Římě (P) 18.05 Cesty za poznáním: Kungliga Slottet, Pienza, Salzburg 18.35 Po stopách Ježíše Krista (1) 19.05 Přírodní záranky Evropy (3/12) 19.55 Evangelium 20.00 Z pokladů duše 20.05 Octava dies (470) (P) 20.35 Ztracen v oblacích 22.05 Setkání s bratrem Rogerem (2/2) 22.55 První čtení 23.25 Kulatý stůl na téma: 100 let skautského hnutí 0.55 Evangelium 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Po 3. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Po stopách Ježíše Krista (1) 8.35 Na koberečku (39) 8.50 Primiční homilie P. Bogdana Stepieně 9.15 Octava dies (470) 9.45 Mariánky v Opavě 10.00 Cesty za poznáním: Cheopsova pyramida 10.30 Bůh v Tibetu 10.55 Přírodní záranky Evropy (3/12) 11.45 Bolek a Lolek (12. díl): Faraonova hrobka 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Pro víta mundi (40) - Mgr. Ludmila Němcová, FMA 12.50 Čtete z křesťanských periodik 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Collegium orientale 16.25 Pozvánka do raja... o tých, ktorí ho našli už teraz 16.50 Léta letí k andělům (17) - Hana Ulrychová 17.10 Exit 316 (26. díl): Smrt 17.30 Pro zdraví 17.40 Dětská televize (2/2008) 18.05 Po stopách Ježíše Krista (1) 18.35 Bolek a Lolek (13. díl): Sběr hub 18.50 Cesty za poznáním: Cheopsova pyramida 19.20 Léta letí k andělům (2) - P. Ludvík Armbruster 19.45 Mariánky v Opavě 20.00 Z pokladů duše 20.05 Putování Modrou planetou (7. díl): Kanada BC (P) 20.40 Na koberečku (39) 20.55 Zpravodajské Noeviny 21.05 Sestra Sára 21.15 Noční univerzita: Mons. Jan Graubner - Společenství (církve a společnost) 22.15 Exit 316 (26. díl): Smrt 22.35 Octava dies (470) 23.05 Záznam vigílie sv. Františka 0.35 Bůh v Tibetu 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Út 4. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Putování Modrou planetou (7. díl): Kanada BC 8.40 Collegium orientale 9.00 Pro víta mundi (70) - P. Anton Kasan - Lidečko 9.40 Cesty za poznáním (P) 10.10 Otázky na téma: Okultismus 11.40 Bolek a Lolek (13. díl): Sběr hub 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Benefiční koncert ve prospěch dostavby gymnázia a odbor. učiliště v Kinshase v Kongu 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Léta letí k andělům (17) - Hana Ulrychová 16.25 Sestra Sára 16.30 Pro víta mundi (40) - Mgr. Ludmila Němcová, FMA 17.05 Collegium orientale 17.25 Cesty za poznáním 17.55 Zpravodajské Noeviny 18.05 Čtete z křesťanských periodik 18.10 Dětská televize (2/2008) 18.35 Bolek a Lolek (14. díl): Křest na rovníku 18.45 Mariánky v Opavě 19.05 Přírodní záranky Evropy (4/12) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Misijní magazín (20) (P) 21.05 Stalínova kariéra: Stalínova éra (2/2) (P) 21.35 Ako rómka duša hľadá Boha (P) 22.10 Kinematograf múz: MÍSTA 23.05 Octava dies (470) 23.35 Otcov dom 23.50 Léta letí k andělům (17) - Hana Ulrychová 0.10 Pro víta mundi (40) - Mgr. Ludmila Němcová, FMA 0.45 Na koberečku (39) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

St 5. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Sestra Sára 8.10 Stalínova kariéra: Stalínova éra (2/2) 8.40 Kinematograf múz: MÍSTA 9.45 Zpravodajské Noeviny 9.55 Cesty

za poznáním: Sultan Ahmed Blue, Cairo, St. Peter a Paul 10.30 Generální audience papeže Benedikta XVI. (L) 11.55 Z pokladů duše 12.05 Pozvánka do raja... o tých, ktorí ho našli už teraz 12.35 Léta letí k andělům (17) - Hana Ulrychová 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Noční univerzita: Mons. Jan Graubner - Společenství (církve a společnost) 17.05 Přírodní záranky Evropy (4/12) 18.00 Zpravodajské Noeviny 18.15 Exit 316 (27. díl): Důvěra (P) 18.35 Klaunský pohádkový kuffík (16. díl): O cestnosti 18.45 Cesty za poznáním: Sultan Ahmed Blue, Cairo, St. Peter a Paul 19.15 Pro víta mundi (70) - P. Anton Kasan - Lidečko 19.55 Z pokladů duše 20.00 Dobrý pastýř Msgr. Jesús Juárez, SDB (P) 20.25 Pro zdraví (P) 20.35 Starobělské Lurdy 20.45 Na koberečku (39) 21.00 Collegium orientale 21.20 Putování Modrou planetou (7. díl): Kanada BC 21.55 Po stopách Ježíše Krista (1) 22.25 Pro víta mundi (70) - P. Anton Kasan - Lidečko 23.05 Záznam přenosu z generální audience papeže Benedikta XVI. 0.35 Léta letí k andělům (2) - P. Ludvík Armbruster 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Čt 6. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Octava dies (470) 8.35 Dětská televize (2/2008) 9.05 Noční univerzita: Mons. Jan Graubner - Společenství (církve a společnost) 10.05 Ako rómka duša hľadá Boha 10.35 Putování Modrou planetou (7. díl): Kanada BC 11.15 Čtete z křesťanských periodik 11.20 Exit 316 (27. díl): Důvěra 11.40 Bolek a Lolek (14. díl): Křest na rovníku 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Přírodní záranky Evropy (4/12) 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Putování Modrou planetou (7. díl): Kanada BC 16.40 Mariánky v Opavě 17.00 Po stopách Ježíše Krista (1) 17.35 Kinematograf múz: PAMĚT (P) 18.35 Bolek a Lolek (15. díl): Maminčin svátek 18.45 Čtete z křesťanských periodik 18.55 Starobělské Lurdy 19.00 Cesty za poznáním: Cheopsova pyramida 19.30 Exit 316 (27. díl): Důvěra 19.50 Zpravodajské Noeviny (P) 20.00 Z pokladů duše 20.05 Pro víta mundi (71) - BcA. Kamil Novák (P) 20.45 Octava dies (470) 21.20 Na koberečku (39) 21.35 Pro zdraví 21.45 Primiční homilie P. Bogdana Stepieně 22.10 Collegium orientale 22.30 Po stopách Ježíše Krista (1) 23.00 Stalínova kariéra: Stalínova éra (2/2) 23.30 Otázky na téma: Okultismus 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

Pá 7. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.05 Kinematograf múz: PAMĚT 9.00 Zpravodajské Noeviny 9.10 Dobrý pastýř Msgr. Jesús Juárez, SDB 9.40 Misijní magazín (20) 10.40 Cesty za poznáním: Jabrin, Egyptian museum, Les Baux de Provence 11.10 Octava dies (470) 11.40 Bolek a Lolek (15. díl): Maminčin svátek 11.50 Z pokladů duše 12.00 Polední modlitba s Radiem Proglas (L) 12.05 Ve jménu Ježíše (14. díl): Barbaři v Římě 12.35 Collegium orientale 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Záznam přenosu z generální audience papeže Benedikta XVI. 17.20 Křížová cesta XX. století - Lhotka (P) 17.45 Léta letí k andělům (2) - P. Ludvík Armbruster 18.10 Exit 316 (27. díl): Důvěra 18.30 Kinematograf múz: PAMĚT 19.30 Cesty za poznáním: Jabrin, Egyptian museum, Les Baux de Provence 20.00 Z pokladů duše 20.05 Noemova pošta (březen 2008) (L) 21.40 Na koberečku (39) 21.55 Stalínova kariéra: Stalínova éra (2/2) 22.20 Misijní magazín (20) 23.25 Zpravodajské Noeviny 23.35 Noční univerzita: Mons. Jan Graubner - Společenství (církve a společnost) 0.35 Octava dies (470) 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

So 8. 3.: 8.00 Programová nabídka TV NOE 8.04 Starobělské Lurdy 8.10 Křížová cesta XX. století - Lhotka 8.30 Exit 316 (27. díl): Důvěra 8.50 Ve jménu Ježíše (14. díl): Barbaři v Římě 9.20 Cesty za poznáním: Mingun, Nefta, Vatnajökull (P) 9.50 Čtete z křesťanských periodik (P) 9.55 Kinematograf múz: PAMĚT 10.50 Collegium orientale 11.10 Pro

IZRAEL - VELIKONOCE VE SVATÉ ZEMI - hlavní křesťanské obřady v Jeruzalémě - odlet z Prahy, kvalitní hotel s polopenzí od 17. 3. do 24. 3., velikonoční super cena 12 990 Kč.

LA SALETTA - duchovní cvičení - duchovní obnova na vysokohorské La Salette - hotel - plná penze - 14. 4.-19. 4. - 6290 Kč • **MEDŽUGORJE** - Soslání Duchu Sv. + Panna Maria Prostřednice všech milostí - 7. 5.-13. 5. - 1990 Kč • **IZRAEL 2** - pro pokročilé - netradiční okruh - kromě Jeruzaléma, Betléma, Nazaretu, rovněž Hebron, Safed, Beer Sheva, Golan aj. - 7. 5.-15. 5. - 13 990 Kč • **VELKÝ MARIÁNSKÝ OKRUH** - Fatima, La Saletta, Lurdy, Garabandal, Santiago de Compostela, Monserrat aj. - 12. 5.-24. 5. - 10 990 Kč • **ITÁLIE - KALÁBRIE - SICÍLIE** - pobyt u moře s fakultativními výlety již v ceně!!! - 16. 5.-25. 5. - 4990 Kč!!! • **IZRAEL** - poznávací + moře - odlet z Prahy - kvalitní hotel s polopenzí, 3x koupání Mrtvé + Středozemní moře - 16. 6.-23. 6. - 12 990 Kč • **MEDŽUGORJE** - 4+4 = 4 dny v Medžugorje + 4 dny u moře - 21. 6.-1. 7. - 3990 Kč.

Přihlášky a informace: Jiří Chválek - CK AVETOUR, Novoměstská 205, 518 01 Dobruška, tel.: 494 623 929, 494 377 654, 602 441 670, <http://www.avetour.cz>, e-mail: info@avetour.cz.

POSTNÍ PÁTKY - pozvánka: Oživená tradice liturgických obřadů pořádaných Řádem Křížovníků s červenou hvězdou v kostele sv. Františka Serafinského v Praze, jejichž součástí byla liturgická hudba a zpěv, kázání (homilie), modlitby pro postní čas, litanie a recitace kajících žalmů.

Program (vždy v pátek v 19 hodin): 29. února - Miserere mei - Šimon Brix, František Ignác Tůma - Collegium Marianum • Homilie a Modlitba času postního (1736) - R. D. Lukáš Lipenský O.Cr. • 7. března - Chorální sponsoria - Schola Teynensis • Homilie - R. D. Lukáš Lipenský O.Cr. • 14. března - Tenebrae factae sunt - Giovanni Pierluigi da Palestrina, Tomás Luis de Victoria, Giovanni Gabrieli, Orlando di Lasso, Jacob Handl Gallus - Collegium 419 • Homilie a Litanie na dny postní - R. D. Lukáš Lipenský O.Cr.

Pořádá Rytířský řád Křížovníků s červenou hvězdou ve spolupráci s Collegiem Marianum - Týnskou vyšší odbornou školou. Vstup volný. **Informace:** Rytířský řád Křížovníků s červenou hvězdou, Platněská 4, Praha 1, tel.: 221 108 289, mobil: 607 582 314, e-mail: lipensky@centrum.cz • Collegium Marianum, Melantrichova 19, Praha 1, tel.: 224 229 462, mobil: 731 448 346, e-mail: info@collegiummarianum.cz, internet: www.collegiummarianum.cz.

víta mundi (40) - Mgr. Ludmila Němcová, FMA 11.40 Klaunský pohádkový kuffík (17. díl): O lakomosti 11.50 Z pokladů duše 12.05 Pozvánka do raja... o tých, ktorí ho našli už teraz 12.30 Pro zdraví 12.35 Dobrý pastýř Msgr. Jesús Juárez, SDB 13.00 Vysílací přestávka s Radiem Proglas 16.00 Programová nabídka TV NOE 16.05 Léta letí k andělům (3) - P. Vojtěch Hrubý 16.30 Collegium orientale 16.55 Putování Modrou planetou (7. díl): Kanada BC 17.30 Mariánky v Opavě 17.45 Pro zdraví 17.50 Pozvánka do raja... o tých, ktorí ho našli už teraz 18.20 Na koberečku (39) 18.35 Klaunský pohádkový kuffík (17. díl): O lakomosti 18.45 Zpravodajské Noeviny 18.55 Cesty za poznáním: Mingun, Nefta, Vatnajökull 19.25 První čtení (P) 19.50 Čtete z křesťanských periodik 20.00 Z pokladů duše 20.05 Po stopách Ježíše Krista (2) (P) 20.35 Primiční homilie P. Vojtěcha Kodeta (P) 20.55 Stalínova kariéra: Stalínova éra (2/2) 21.20 Dobrý pastýř Msgr. Jesús Juárez, SDB 21.45 Na koberečku (39) 22.00 Přírodní záranky Evropy (4/12) 22.50 Pro víta mundi (71) - BcA. Kamil Novák 23.30 Putování Modrou planetou (7. díl): Kanada BC 0.05 Benefiční koncert ve prospěch dostavby gymnázia a odbor. učiliště v Kinshase v Kongu 1.00 Závěr vysílání, poslech Proglasu.

POUTNÍ MÍSTO KRÁLÍKY – KALENDAŘ AKCÍ NA R. 2008

Mariánské první soboty: (datum – pozvaný host) 3. května – P. Miloš Kolovratník • 7. června – Mons. Josef Kajnek • 5. července – P. Pavel Hájek • 2. srpna – P. Josef Smola • 6. září – P. Jan Ston • 4. října – P. Bernard Špaček • 1. listopadu – P. Pavel Boukal • 6. prosince – P. Josef Michalčík. Program: 9.00 růženc, 9.30 přednáška (host) • 10.15 Adorace, možnost zpovědi • 11.00 mše svatá • 12.00 přestávka • 13.00 volná beseda s pozvaným hostem • 13.30 požeňáním milostivým obrazem, závěr.

Vikendové duchovní obnovy: (datum – téma – exercitátor) 14.–16. března – Co jsou to Velikonoce (P. Nowicki) • 18.–20. dubna – Křesťan v moderním světě (P. Michalčík) • 16.–18. května – „Udělejte všechno, co vám řekne!“ (P. Nowicki) • 20.–22. června – „Mluv, Pane...“ (host) • 18.–20. července – Co znamená věřit (P. Nowicki) • 8.–10. srpna – Rozeznávání povolání (host) • 15.–17. srpna – Rozeznávání povolání pro dívky (P. Michalčík) • 12.–14. září – Duchovní obnova pro maturanty a studenty (P. Nowicki) • 17.–19. října – Dialog v rodině, jak zlepšit rodinné vztahy (P. Nowicki) • 14.–16. listopadu – „Pane, nauč nás modlit se!“ (host) • 12.–14. prosince – Bůh v životě člověka (host). Program: Duchovní cvičení začínají v uvedené první datum v 18.00 večer, kde se upřesní další program. Informace ohledně jídla a bydlení na www.poutnidum.cz.

Bohoslužby a poutě: 20. března – Zelený čtvrtek – 17.00 mše svatá • 21. března – Velký pátek (velkopáteční obřady) – 16.30 křížová cesta, 17.00 liturgie Velkého pátku • 22. března – Bílá sobota – 20.00 vigilie Zmrtvýchvstání Páně • 23. března – slavnost Zmrtvýchvstání Páně – 8.30, 10.00, 15.00 mše sv. • 24. března – Pondělí velikonoční – 8.30, 10.00, 15.00 mše sv. • 3. května – Pouť pro chlapy

(dopoledne duchovní program 1. soboty, odpoledne – hudba, obědování prasety, občerstvení, šipky a jiné sporty) • 25. května – slavnost Těla a Krve Páně – 8.30, 10.00 (slavnostní průvod s Nejsvětější svátostí oltářní), 15.00 mše sv. • 17. srpna – hlavní pouť – Slavnost Nanebevzetí Panny Marie – 9.30 růženc, 10.00 hlavní mše svatá (celebruje Mons. Dominik Duka), po mši sv. průvod s milostivým obrazem Panny Marie • 24. srpna – výročí posvěcení chrámu na Hoře Matky Boží – 8.30, 10.00, 15.00 mše sv. • 19. října – pouť pro ženy (pouť k sv. Gerardovi) – 9.30 růženc, 10.00 mše sv. s požeňáním s relikvií sv. Gerarda, odpolední program (skupina Učedníci aj.) • 24. prosince – Štědrý den – ve 24.00 půlnoční mše sv. • 25. prosince – slavnost Narození Páně – 8.30, 10.00, 15.00 mše sv. • 26. prosince – 13.30 vánoční koncert sboru Corale – Žamberk • 26. prosince – svátek sv. Štěpána – 8.30, 10.00, 15.00 • 31. prosince – sv. Silvestra (poděkování za uplynulý rok) – 23.00 adorace, 24.00 mše sv.

Akce pro děti a celou rodinu: 11. března – 9.00 Co jsou to Velikonoce (program pro kralické školky – předškoláky) • 26. dubna – 14.00 kuličkáda (také „čarodějnice“ – oheň, opékání buřtů) • 17. května – 13.30 dětský sportovní den (13.30 dětská mše sv., od 14.00 různé hry) • 20. září – 13.30 dětský sportovní den (13.30 dětská mše sv., od 14.00 různé hry) • 11. října – 14.00 Drakiáda (pro děti s programem, soutěž o nejlepšího draka).

Kontakt: Klášter redemptoristů, Kopeček 1, 561 69 Králíky, tel.: 465 631 744, e-mail: kraliky@cssr.cz, internet: www.kraliky-klaster.cz • Poutní dům, Dolní Hedeč 2, 561 69 Králíky, tel.: 465 631 178, mobil: 605 912 840, e-mail: info@poutnidum.cz, internet: www.poutnidum.cz.

Liturgická čtení

Neděle 2. 3. – 4. neděle postní

1. čt.: 1 Sam 16,1b.6-7.10-13a
Ž 23(22),1-3a.3b-4.5.6

Odp.: 1 (*Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.*)

2. čt.: Ef 5,8-14

Ev.: Jan 9,1-41

Slovo na den: Otevřel mi oči.

Pondělí 3. 3. – ferie

1. čt.: Iz 65,17-21

Ž 30(29),2+4.5-6.11-12a+13b

Odp.: 2a (*Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.*)

Ev.: Jan 4,43-54

Slovo na den: Včera hodinu po poledni přestala mu horečka.

Úterý 4. 3. – připomínka

sv. Kazimíra

1. čt.: Ez 47,1-9.12

Ž 46(45),2-3.5-6.8-9

Odp.: 8 (*S námi je Hospodin zástupů, Bůh Jakubův je naší tvří.*)

Ev.: Jan 5,1-3a.5-16

Slovo na den: Množství nemocných.

Středa 5. 3. – ferie

1. čt.: Iz 49,8-15

Ž 145(144),8-9.13cd.14.17-18

Odp.: 8a (*Milosrdný a milostivý je Hospodin.*)

Ev.: Jan 5,17-30

Slovo na den: Otec pracuje bez přestání.

Čtvrtek 6. 3. – ferie

1. čt.: Ex 32,7-14

Ž 106(105),19-20.21-22.23

Odp.: 4a (*Pamatuj na nás, Hospodine, pro náklonnost k svému lidu.*)

Ev.: Jan 5,31-47

Slovo na den: Nemáte lásku k Bohu.

Pátek 7. 3. – připomínka sv. Perpetuy a Felicity

1. čt.: Mdr 2,1a.12-22

Ž 34(33),17-18.19-20.21+23

Odp.: 19a (*Blízko je Hospodin těm, kdo mají zkroušené srdce.*)

Ev.: Jan 7,1-2.10.25-30

Slovo na den: Odkud je?

Sobota 8. 3. – připomínka sv. Jana z Boha

1. čt.: Jer 11,18-20

Ž 7,2-3.9bc.10.11-12

Odp.: 2a (*Hospodine, můj Bože, k tobě se utíkám.*)

Ev.: Jan 7,40-53

Slovo na den: Nikdo na něj nevztáhl ruku.

Lipový kříž – Společnost pro kulturní identitu Vás zve na přednášku **Mgr. Ing. Miroslava Masara VÍRA A DROGY**, která se bude konat v úterý 4. března 2008 v 18 hod. v sále 318, 3. patro, Český svaz vědeckotechnických společností, Novotného lávka 5, Praha 1.

Matice svatokopecká ve spolupráci s duchovní správou pořádá v sobotu dne 8. března 2008 v době od 9 do 12 hodin **DUCHOVNÍ OBNOVU vedenou P. Gorazdem Krušinou Opraem**. Akce se koná ve Francouzském sále svatokopecské fary (Svatý Kopeček u Olomouce), součástí je i společné slavení mše svaté, která je sloužena za živé a zemřelé členy Matice svatokopecké.

Orel jednota Dobříš Vás srdečně zve na **Vojtěšskou taneční zábavu v sobotu 12. dubna 2008 ve 14.00 hodin v orlově v Dobříši, ul. 28. října 451**. K tanci a poslechu Vám zahraje zkušena kapela našich přátel z Posázaví pod vedením pana Bohuslava Zavřela. Občerstvení zajištěno. Členové Orla vstup zdarma, ostatní 50 Kč. Kvůli počtu volných míst se hlase pořadatelům (zároveň zodpovíme případné dotazy): br. Stanislav Vejvar, tel.: 312 247 910, e-mail: standa.vejvar@volny.cz • br. Karel Resl, mobil: 721 420 457, e-mail: kresl@seznam.cz.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

1. – 8. BŘEZNA

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 2. 3.		PO 3. 3.		ÚT 4. 3.		ST 5. 3.		ČT 6. 3.		PÁ 7. 3.		SO 8. 3.	
Antifona	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvilky:														
Hymnus	270	300	271	300	272	301	271	300	272	301	271	300	272	301
Antifony	363	405	1151	1279	1167	1296	1183	1313	1198	1330	1214	1347	1229	1364
Žalmy	1137	1264	1152	1280	1167	1297	1183	1313	1199	1331	1214	1347	1229	1364
Krátké čtení a zpěv	363	406	367	410	370	414	373	418	377	422	380	425	384	429
Antifona k Zach. kantiku	363	406	367	411	371	414	374	418	377	422	381	426	384	430
Prosby	364	406	367	411	371	414	374	418	377	422	381	426	384	430
Závěrečná modlitba	364	407	368	411	371	415	374	419	378	423	381	426	385	430
Modlitba během dne:														
Hymnus	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302
Antifony	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1370
Krátké čtení	364	407	368	412	371	415	375	419	378	423	381	427	385	430
Závěrečná modlitba	364	407	368	411	371	415	374	419	378	423	381	426	385	430
Nešpory:														
	SO 1. 3.													
Hymnus	268	297	268	297	268	298	269	299	268	298	269	299	268	298
Antifony	361	404	365	408	838	940	853	957	868	973	884	990	900	1008
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1161	1291	1177	1308	1193	1324	1209	1341	1224	1359
Kr. čtení a zpěv	361	404	366	409	369	413	372	416	376	420	379	424	382	428
Ant. ke kant. P. M.	362	404	366	409	369	413	373	417	376	421	379	424	383	428
Prosby	362	405	366	409	370	413	373	417	376	421	379	425	383	428
Záv. modlitba	364	407	364	407	368	411	371	415	374	419	378	423	381	426
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je v roce 2008 otevřena také o těchto sobotách v době od 7.30 do 12 hodin:

1. 3. • 29. 3. • 12. 4. • 19. 4. • 17. 5. • 24. 5. • 31. 5.

UZDRAVENÍ SKRZE BIBLI

Michael Marsch • Z němčiny přeložila Aranka Gärtnerová

Dominikánský kněz M. Marsch nabízí velmi užitečné myšlenky pro uzdravení a prohloubení víry v úvahách nad biblickými texty. Zároveň dává čtenáři nahlédnout do hlubinně-psychologického výkladu Písma, který je u nás zatím málo znám.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 115x118 mm, 136 stran, 139 Kč

JAKO V NEBI, TAK I NA ZEMI

(Náčrt trinitární teologie)

Ctirad Václav Pospíšil

Monografie věnovaná tajemství Nejsvětější Trojice. V první části knihy se autor zabývá třemi klíčovými otázkami: Jahve je Bůh Otec, nebo celá Trojice? Druhá otázka se týká praktického významu Božího obrazu, jde tedy o propojení trinitologie a spirituality. Třetí otázkou je poměr mezi Trojicí imanentní (vnitřní vztahy Božských osob) a ekonomickou (vztah k lidem, tvorstvu), mezi nestvořeným a stvořeným bytím. Druhá část knihy je historická. Zabývá se otázkou přítomnosti a působnosti Trojice ve Starém zákoně, poselstvím Nového zákona o Bohu Otci, Synu a Duchu Svatém. Dále pojednává o vývoji trinitologie od 2. do konce 4. století, o přínosu sv. Augustina, Richarda od Sv. Viktora, sv. Tomáše Akvinského a sv. Bonaventury z Bagnoregia. Zároveň je věnována pozornost systematickým téma-

tům, jako je Filioque, perichoreze a přivlastňování. Třetí část v mnohém navazuje přímo na úvodní tři klíčové otázky. Nejprve se autor vrací k Novému zákonu, protože trinitologie nesmí ztratit kontakt s Ježíšovým příběhem. Jedná se o téma propojení trinitologie a teologie kříže. Následuje pasáž věnovaná Božím vlastnostem a jejich novému trinitologickému promyšlení. Závěr knihy se zaměřuje na vztah trinitologie a nauky o Eucharistii a svátostech.

Krystal OP a Karmelitánské nakladatelství

Brož., 164 x 230 mm, 592 stran, 429 Kč

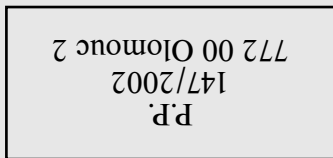
KOMPENDIUM SOCIÁLNÍ NAUKY CÍRKVE

Papežská rada pro spravedlnost a mír • Z oficiální italské verze s přihlédnutím k souběžně vydané anglické verzi přeložil prof. Ctirad Václav Pospíšil, Th.D.

Kompedium sociální nauky církve je celistvým a přehledným zpracováním katolického sociálního učení. Tento dokument se postupně věnuje nejdůležitějším společenským oblastem, jako jsou rodina, lidská práce, ekonomický a politický život společnosti, mezinárodní vztahy, ochrana životního prostředí, podpora míru a úloha církve ve společnosti. Do hloubky se Kompedium zabývá otázkou demokracie a lidských práv. Velmi konkrétně se dokument vyslovuje i k otázkám terorismu, práva na přiměřenou obranu nebo účinnosti ekonomických sankcí.

Karmelitánské nakladatelství • Váz., A5, 536 stran, 499 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

D + 1

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Josef Vlček, PhDr. Lubomír Štula. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://www.maticecm.cz>; knihy@maticecm.cz). Registrací značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugerje aj.), se podřízujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.